

สภาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
ศิริรัตน์ พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2550

สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
ศิริรัตน์ พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ศิริรัตน์ พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2550

ศิริรัตน์ พูลสวัสดิ์.(2550).สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงใน
ทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.สารนิพนธ์ กศ.ม.
(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร เทคนิควิธีการสอน การใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน
ผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ การวัดและประเมินผลโดยศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านและ
เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทัศนะของครู
ธุรกิจจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางศึกษา สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด
ประสบการณ์การสอน ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจ ในหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 243
คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที (t-test) การ
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบ
ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ใช้การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของ LSD

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการ
อาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านเทคนิค
วิธีการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสม
อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านหลักสูตรและด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนมีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อสภาพการจัดการ
เรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจที่มีวุฒิทางการศึกษา และ มีประสบการณ์การสอน
ต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจที่มีสาขา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพ
การจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านพบว่า ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านผู้สอนและ
การแนะแนวอาชีพมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการใช้
เทคโนโลยีและสื่อการสอนและด้านการวัดและประเมินผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

5. ครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจที่มีความถนัดในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ
ต่างกันมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร
ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนและด้านการวัดและประเมินผลมี
ทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สำหรับด้านผู้สอนและการแนะแนว
อาชีพมีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

LEARNING AND TEACHING CONDITION AT DIPLOMA LEVEL IN OPINION OF
BUSINESS TEACHERS OF VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

SIRIRAT PHOONSAWAT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

May 2007

Sirirat Phoonsawat. (2007). *Learning and Teaching Condition at Diploma Level in Opinion of Business Teachers of Vocational Education institute in Bangkok*. Master's Project,M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Master Project Advisor : Assoc. Prof. Chosri Wongrattana.

The purposes of this research were to study Learning and Teaching Condition at diploma level in opinion of business teachers of vocational education institute in Bangkok in terms of curriculum, teaching methods techniques,used technology and media,teachers and instruction careers and evaluation .This included the study of all aspects and each aspects and compared them by education, degree,facuties,teaching experience and frequency increasing knowledge.

The sample of this reseach was 243 business teachers of vocational education institute in Bangkok .A questionnaire was constructed and used as a tool to collect data.Mean,standard deviation,difference analysis using t-test Independent,One-way analysis of variance and LSD were used for analyzing data.

The finding of the research were as follows :

1. The business teachers of vocational education institute in Bangkok had the opinions on learning and teaching in terms of curriculum,teaching methods techniques,used technology and media,teachers and instruction careers and evaluation aspect were at high level and the others aspect were at the moderate appropriate.

2. The business teachers had the opinions of different education learning and teaching condition at diploma level there was no statistically significant difference for all aspects and each aspect.

3. The business teachers had the opinions of different degree and teaching experience learning and teaching condition at diploma level there was statistical significant difference at level .01

4. The business teachers had the opinion of different facuties learning and teaching condition for all aspect at level .05, for curriculum aspect,there was no statistical significant,for teaching methods techniques and teachers and instruction careers aspect,there was statistical significant difference at level .05 and for used technology and media and evaluation aspect,there was statistical significant difference at level .01

5. The business teachers had the opinion of different frequency increasing knowledge learning and teaching condition for all aspect at level .01,for curriculum, teaching methods technigues,used technology and media and evaluation aspect,there was statistical significant difference at level .01 and for teachers and instruction careers aspect, there was statistical significant difference at level .05

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และ
คณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานครของ ศิริรัตน์ พูลสวัสดิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ สนิทฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลี้มไทย)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ สนิทฐากร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณะบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์ และความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลีมไทย อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง และอาจารย์ภักดร สกลรักษ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ ต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถาม และได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการ จัดทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน อีกทั้งทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัย และรู้ถึง คุณค่าของงานวิจัยที่จะช่วยให้การทำงานในด้านการพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณค่ามากขึ้น และ ท่านทั้งสามยังเป็นแบบฉบับของอาจารย์ที่ทุ่มเทให้กับศิษย์และงานด้านวิชาการอย่างไม่เหน็ด เหนื่อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการ ศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ซึ่งทำให้ผู้วิจัยรู้ว่าการศึกษาระดับปริญญาโทของ ผู้วิจัยนั้น มิได้สิ้นสุดลงเพียงการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้ หากผู้วิจัยได้ซึมซับเอา กระบวนการเรียนรู้ที่ถูกจุดประกายขึ้นในระยะเวลา 2 ปี ที่ผ่านมาให้กลายเป็นการเรียนรู้ที่ ต้องสืบเนื่องต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด และจะต้องนำเอาความรู้นั้นไปยังประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นต่อ ๆ ไปอีกด้วยจึงจะสมตามเจตนารมณ์ของการศึกษามหาบัณฑิตอย่างสมบูรณ์

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ทั้งกำลังใจ ภายและกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

ประโยชน์และคุณค่าอันเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณงามความดี ทั้งหลายเพื่อตอบแทนบิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ให้ความเมตตาอบรมสั่งสอน และเอาใจใส่ เป็นกำลังใจให้ตลอดเวลา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและเป็นผลให้มีกำลังใจในการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับ นี้ให้สำเร็จลุล่วง

ศิริรัตน์ พูลสวัสดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
นโยบายการจัดการเรียนการสอนสถาบันการอาชีวศึกษานาครดของ ประเทศไทย.....	8
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 สถาบันการอาชีวศึกษา.....	10
โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ.....	11
สาขาวิชาบัญชี.....	11
สาขาวิชาการตลาด.....	12
สาขาวิชาเลขานุการ.....	13
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน.....	15
เอกสารเกี่ยวกับการจัดสภาพการเรียนการสอน.....	18
ด้านหลักสูตร.....	21
ด้านเทคนิควิธีการสอน.....	24
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน.....	27
ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ.....	30
ด้านการวัดและประเมินผล.....	36

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

2 (ต่อ)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
งานวิจัยต่างประเทศ.....	39
งานวิจัยในประเทศ.....	40

3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 44

การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	46
สถิติพื้นฐาน.....	46
สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ.....	47
สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน.....	49

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 50

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

5 สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 76

สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐานและวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	76
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	79
การอภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	87
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	87

บรรณานุกรม.....	88
-----------------	----

ภาคผนวก.....	94
--------------	----

ประวัติย่อผู้วิจัย.....	116
-------------------------	-----

บัญชีตาราง

หน้า

ตาราง

1	จำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนของครูธุรกิจ	51
2	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจ โดยรวมและรายด้าน.....	52
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจ ในด้านหลักสูตรโดยรวมและรายข้อ.....	53
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจ ในด้านเทคนิควิธีการสอนโดยรวมและรายข้อ.....	54
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจ ในการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนโดยรวมและรายข้อ.....	55
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจ ในผู้สอนและการแนะแนวอาชีพโดยรวมและรายข้อ.....	56
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจ ในการวัดและประเมินผลโดยรวมและรายข้อ.....	57
8	ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	58
9	ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	59
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อ สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจำแนก ตามสาขา/แผนกวิชาที่สังกัด.....	60
11	ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามสาขา/แผนกวิชาที่สังกัด.....	62
12	ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านเทคนิควิธีการสอน จำแนกตาม สาขา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันเป็นรายคู่.....	63

บัญชีตาราง (ต่อ)

หน้า

ตาราง

13 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อ การสอนจำแนกตามสาขา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันเป็นรายคู่.....	63
14 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ จำแนกตามสาขา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันเป็นรายคู่.....	64
15 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านการวัดและประเมินผลจำแนก ตามสาขา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันเป็นรายคู่.....	65
16 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามประสบการณ์สอน.....	66
17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพ การจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจำแนกตาม ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ.....	67
18 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาวิชาชีพ.....	69
19 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านหลักสูตร จำแนกตามความถี่ในการ เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็นรายคู่.....	70
20 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านเทคนิควิธีการสอน จำแนกตาม ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็นรายคู่.....	70
21 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการ สอนจำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็น รายคู่.....	71

บัญชีตาราง (ต่อ)

หน้า

ตาราง

22 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ จำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็นรายคู่..	71
23 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านการวัดและประเมินผล จำแนก ตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็นรายคู่.....	72
24 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นต่อ สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงด้าน หลักสูตรและด้านเทคนิควิธีการสอน.....	73
25 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นต่อ สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงด้าน การใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนและด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ.....	74
26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นต่อ สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงด้านการ วัดและประเมินผล.....	75

บัญชีภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ

1	รูปแบบการเรียนการสอนของไทเลอร์.....	16
2	รูปแสดงระบบการสอนของกลาสเซอร์.....	16
3	รูประบบการสอนจากแนวคิดของเกอร์ลาชและอีลี.....	17

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีความสมบูรณ์ในด้านของร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม ค่านิยมที่ถูกต้องมีคุณธรรมและจริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง เป็นมนุษย์ที่มีคุณลักษณะเหมาะสม มีความสามารถในการประกอบอาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาคนเพื่อเป็นคนที่พึงประสงค์ พัฒนาวิชาการ จัดการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 1 – 2) ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ บ้านเมืองนั้น ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง เป็นผู้มีความสำคัญในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ครูมีหน้าที่หลักต่อผู้เรียน คือ การอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้วิชาการและวิชาชีพ ให้ผู้เรียนมีจริยธรรมเป็นคนดี คนเก่ง คนมีความสุข ประพฤติชอบมีความสามารถ มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีจรรยาบรรณในการทำงานโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ดำเนินชีวิตที่เหมาะสม เป็นผู้พร้อมทั้งสติปัญญาที่จะแก้ไขปัญหา และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้เหมาะสมกับสภาพสังคม การเมือง เทคโนโลยี เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ตรงตามเป้าหมายของธุรกิจศึกษา คือ การให้ความรู้เฉพาะด้านและพัฒนาความสามารถเพื่อก่อให้เกิดทักษะพร้อมที่จะอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจได้อย่างเหมาะสม (ประพนธ์ อุดกฤษฎ์. 2546 : 18 – 20) โดยเฉพาะครูธุรกิจมีส่วนสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาคนให้สามารถจัดการและประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ หากสภาพการจัดการเรียนการสอนทางธุรกิจไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ครูจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสม มีมุมมองที่คับแคบเพียงสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งขาดการบูรณาการ ขาดโลกทัศน์ที่กว้างไกล ขาดการประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ก็ย่อมไม่สามารถสอนผู้เรียนด้วยมุมมองแบบสหวิทยาการได้ทำให้การเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบัน และทันต่อเหตุการณ์ของโลก การจัดการศึกษาก็ล้มเหลวส่งผลให้ผลิตผลทางการศึกษาไม่ดีประชากรขาดคุณภาพตามไปด้วย (สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ. 2547 : 69) ได้ให้ทัศนะว่าการจัดการเรียนการสอนอย่างได้ผลนั้น ครูเป็นผู้มีความสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพราะครูเป็นผู้วางรากฐานหรือพื้นฐานทางการศึกษาแก่นักเรียนให้มีคุณภาพดีมีความรู้ที่จะนำไปดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยเฉพาะในระดับอาชีวศึกษาครูต้องมีการจัดสภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนสำหรับเนื้อหาที่เป็นทฤษฎีและ

สถานประกอบการสำหรับเนื้อหาที่เป็นปฏิบัติ การออกแบบหลักสูตรด้านอาชีวศึกษาจะต้องมุ่งเน้นการฝึกอบรมให้เกิดลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านอันจะเป็นแนวทางที่จะช่วยส่งเสริมสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ส่งผลต่อการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการปฏิรูปการศึกษาปัจจุบันได้กำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนประกอบกับการสอบถามครูผู้สอนและสังเกตสภาพการเรียนการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมบางส่วนของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการเรียนการสอนทางธุรกิจเป็นอย่างมากการจัดรูปแบบของกระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันมุ่งเน้นให้มีการสอนวิชาทางธุรกิจแตกต่างไปจากเดิม แต่ในความเป็นจริงส่วนใหญ่มักประสบปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น ปัญหาขาดแคลนบุคลากรครูผู้สอนที่เชี่ยวชาญ ผู้มีวุฒิทางวิชาชีพ ขาดความรู้ประสบการณ์ในการพัฒนาการเรียนการสอน คุณลักษณะของผู้สอนที่ดีการปลูกฝังเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมเกี่ยวกับวิชาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างครู – อาจารย์กับนักเรียนนักศึกษาที่ดูเหมือนจะลดลง ความพอเพียงของสื่อการเรียนการสอน วัสดุฝึกที่จำเป็นการผลิตสื่อการสอน และการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงจึงประสบปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาหลักเนื้อหาวิชาที่ยังไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทางเทคโนโลยี และความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้สอนไม่ปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน การเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญและการจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ความพร้อมด้านวิชาชีพ การพัฒนาวิชาชีพไม่ดีเท่าที่ควรจึงต้องพัฒนาสภาพการเรียนการสอนของครูธุรกิจให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเป็นสถานศึกษาซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการซึ่งได้มีการจัดการเรียนการสอนทางธุรกิจในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีหน้าที่ผลิตนักศึกษาด้านวิชาชีพและบุคลากรระดับปฏิบัติการทางด้านบริหารธุรกิจและจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีความชำนาญในวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (คู่มือการศึกษาและหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษา. 2545 : 12)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานครใน ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อจะได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดกรอบหรือทิศทางให้ครูธุรกิจได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ และ

ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาตนเอง พัฒนาการเรียนการสอนวิชาทางธุรกิจให้เป็นครูธุรกิจที่มีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการ ปฏิบัติภารกิจตามบทบาทหน้าที่ให้สมบูรณ์และช่วยเสริมสร้างทักษะทางวิชาชีพเพื่อนำไป ประยุกต์ให้เกิดความสอดคล้องกับเทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่ส่งผลให้การผลิตนักศึกษา มีความชำนาญในสาขาวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานที่จะช่วยพัฒนา ประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ใน ทักษะของครูธุรกิจ 5 ด้าน คือ
 - 1.1 ด้านหลักสูตร
 - 1.2 ด้านเทคนิควิธีการสอน
 - 1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน
 - 1.4 ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ
 - 1.5 ด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูงในทักษะของครูธุรกิจจำแนกตามตัวแปร ระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางการศึกษา สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด ประสบการณ์การสอน ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนา วิชาชีพ
3. เพื่อรวบรวมปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการ เรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการ อาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบทักษะที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนของ ครูธุรกิจซึ่งเป็นข้อมูลและแนวทางแก่ผู้บริหาร ครูธุรกิจและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุง แก้ไขพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอนทางธุรกิจให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและให้สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและอนาคต ตามความต้องการของสังคมและนักศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 4 สถาบันได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย จำนวนครูธุรกิจทั้งสิ้น 243 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของครูธุรกิจ โดยจำแนกได้ดังนี้

2.1.1 ระดับการศึกษาสูงสุด

2.1.1.1 ปริญญาตรี

2.1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.2 วุฒิทางการศึกษา

2.1.2.1 ครุมีวุฒิทางการศึกษา

2.1.2.2 ครุไม่มีวุฒิทางการศึกษา

2.1.3 สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด

2.1.3.1 การบัญชี

2.1.3.2 การเลขานุการ

2.1.3.3 การตลาด

2.1.3.4 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2.1.4 ประสบการณ์การสอน

2.1.4.1 ต่ำกว่า 10 ปี

2.1.4.2 10 ปี ขึ้นไป

2.1.5 ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ

2.1.5.1 น้อยกว่า 3 ครั้ง

2.1.5.2 3 - 5 ครั้ง

2.1.5.3 มากกว่า 5 ครั้ง

2.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 5 ด้านดังนี้

2.2.1 ด้านหลักสูตร

2.2.2 ด้านเทคนิควิธีการสอน

2.2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน

2.2.4 ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ

2.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนในทัศนะของครูธุรกิจ หมายถึง การแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของครูธุรกิจ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งแบ่งเป็น

1.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง การแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตร ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับตัวหลักสูตรมีการชี้แจงวัตถุประสงค์และทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทางธุรกิจ ความเหมาะสมและความชัดเจนของเนื้อหา การจัดตารางสอน การปรับปรุงแก้ไขและติดตามการใช้หลักสูตร ความทันสมัยของหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้จริงกับสภาพปัจจุบันและนำไปใช้ประกอบอาชีพได้

1.2 ด้านเทคนิควิธีการสอน หมายถึง การแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนด้านเทคนิควิธีการสอน ได้แก่ เรื่องความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตนเอง สามารถเลือกใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่หลากหลายในการสอนเหมาะสม มีการสอนแบบบูรณาการ สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน หมายถึง การแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน เครื่องมือสำหรับใช้สอน การใช้ Internet ความสามารถของครูในการใช้อุปกรณ์การสอนให้มีประสิทธิภาพ การผลิตสื่อการสอนรวมทั้งปริมาณความพอเพียงของสื่อและอุปกรณ์การสอนทางธุรกิจ

1.4 ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ หมายถึง การแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับ บุคลิกภาพ พฤติกรรม อุปนิสัย คุณธรรมและจริยธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนและการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในการเลือกประกอบอาชีพตามความต้องการและความถนัดของบุคคลที่จะเป็นครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจ ในสถาบันการอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือที่ใช้วัดผลและประเมินผลนักศึกษา การมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบการประเมินผล การทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษา การประเมินผลการสอนของครูใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายตามสภาพจริงมีการประเมินร่วมกัน มีความยุติธรรม

2. ระดับการศึกษาสูงสุด หมายถึง ระดับความรู้ของครูธุรกิจที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 ระดับปริญญาตรี หมายถึง ครูที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นระดับสุดท้ายก่อนเข้าทำการสอนหรือระหว่างสอน

2.2 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง ครูที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเป็นระดับสุดท้ายก่อนเข้าทำการสอนหรือระหว่างสอน

3. วุฒิทางการศึกษา หมายถึง วุฒิของครูธุรกิจที่สอนในสถาบันการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครที่สำเร็จการศึกษาทุกระดับดังต่อไปนี้

3.1 ครูมีวุฒิทางการศึกษา ได้แก่ ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาโดยตรง ได้แก่ วุฒิสถาบันการอาชีวศึกษา การศึกษา ศาสนา ศิลปกรรมศาสตร์ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและครูที่ศึกษาวุฒิทางด้านการศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่ ครูธุรกิจที่ไม่มีวุฒิทางด้านการศึกษา แต่ศึกษาหลักสูตรที่มีการเรียนวิชาชีพครูหรือวิชาการศึกษาเพิ่มเติมควบคู่กับรายวิชาชีพธุรกิจทั้งในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

3.2 ครูไม่มีวุฒิทางการศึกษา ได้แก่ บัณฑิต บริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ ศิลปศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วิทยาศาสตร์

4. ประสบการณ์การสอน หมายถึง ครูธุรกิจที่ได้ทำหน้าที่สอนวิชาทางด้านธุรกิจ ในสถาบันการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในที่นี้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

4.1 ทำหน้าที่สอน ต่ำกว่า 10 ปี หมายถึง ครูธุรกิจที่ปฏิบัติการสอนตั้งแต่เข้าทำงานจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาต่ำกว่า 10 ปี

4.2 ทำหน้าที่สอน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป หมายถึง ครูธุรกิจที่ปฏิบัติการสอนตั้งแต่เข้าทำงานจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

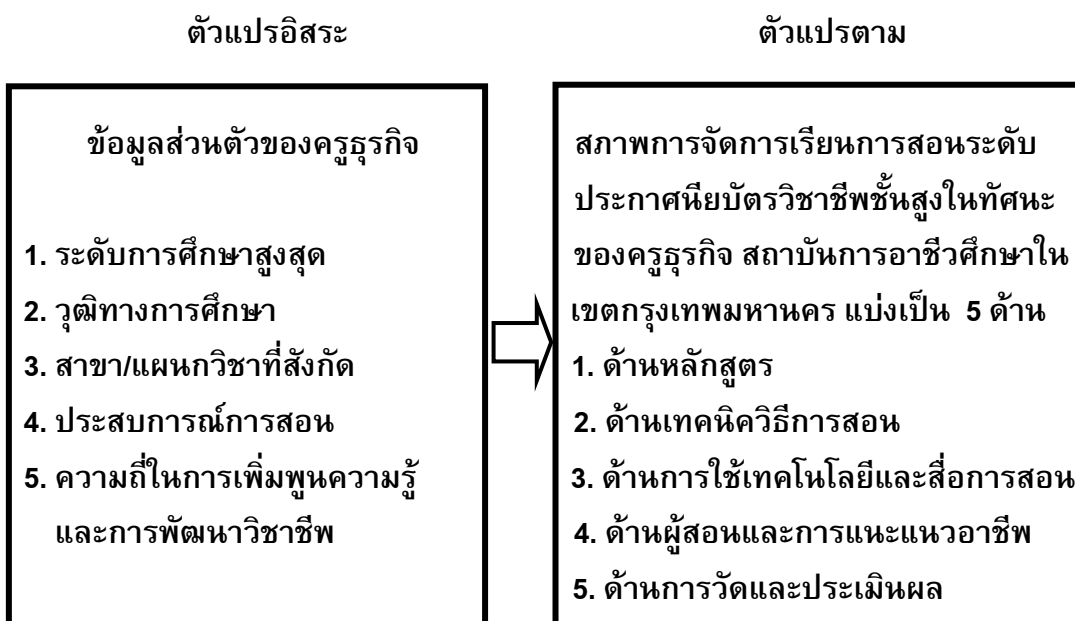
5. ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และการพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง จำนวนครั้งที่ครูธุรกิจได้รับการเพิ่มพูนความรู้และการพัฒนาวิชาชีพโดยแบ่งเป็น 4 ระดับดังนี้

5.1 น้อยกว่า 3 ครั้ง หมายถึง ครูธุรกิจที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และการพัฒนาอาชีพในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันเป็นจำนวนน้อยกว่า 3 ครั้ง

5.2 3 – 5 ครั้ง หมายถึง ครูธุรกิจที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และการพัฒนาอาชีพในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันเป็นจำนวนตั้งแต่ 3 – 5 ครั้ง

5.3 มากกว่า 5 ครั้ง หมายถึง ครูธุรกิจที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และการพัฒนาอาชีพในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันเป็นจำนวนมากกว่า 5 ครั้ง

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ครูธุรกิจที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. ครูธุรกิจที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ครูธุรกิจที่มีสาขา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ครูธุรกิจที่มีความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. นโยบายการจัดการเรียนการสอนสถาบันการอาชีวศึกษาในขนาดของประเทศไทย
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2546 สถาบันการอาชีวศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน
4. เอกสารเกี่ยวกับการจัดสภาพการเรียนการสอน
 - 4.1 ด้านหลักสูตร
 - 4.2 ด้านเทคนิควิธีการสอน
 - 4.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน
 - 4.4 ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ
 - 4.5 ด้านการวัดและประเมินผล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในประเทศ

1. นโยบายการจัดการเรียนการสอนสถาบันการอาชีวศึกษาในขนาดของประเทศไทย

นวลจิตต์ เชาวศิริพิงศ์ (2544 : 22 - 23) กล่าวถึงการจัดเรียนการสอนอาชีวศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษามีลักษณะของการจัดการศึกษาที่มีความเฉพาะต่างจากการจัดการศึกษาแบบอื่น คือ

1. ต้องมีการจัดการสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนให้เหมือนกับสิ่งแวดล้อมที่ผู้เรียนจะพบเมื่อออกไปทำงาน
2. ต้องมีการฝึกด้วยเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกลต่าง ๆ เหมือนที่ใช้ในโรงงาน
3. ต้องมีการฝึกลักษณะของผู้เรียนให้มีอุปนิสัยและความคิด ในการทำงานให้สอดคล้องกับงานที่ต้องทำหลังจากจบการฝึกอาชีพนั้น
4. ความสำเร็จของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้ เมื่อผู้เรียนมีความสนใจในงาน มีทักษะ

ปฏิบัติและมีความสามารถทางสติปัญญา เพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่ตนทำอยู่

5. ต้องฝึกให้ผู้เรียนมีใจรักในงานที่ทำอยู่
 6. ในการฝึกทักษะให้กับผู้เรียนจะต้องจัดสภาพการณ์ที่ส่งเสริมการคิดในการทำงานด้วย โดยต้องให้ผู้เรียนรู้ความหมายของการฝึกทักษะต่าง ๆ ด้วย
 7. ครูอาชีพศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถ และทักษะประสบการณ์ในวิชาชีพนั้น ๆ อย่างเชี่ยวชาญ
 8. ต้องมีการตั้งเกณฑ์มาตรฐานระดับอาชีพของการทำงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบด้วยตนเองได้
 9. ในการฝึกอาชีพต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน.
 10. ต้องมีผู้เกี่ยวข้องในอาชีพต้องสร้างลักษณะพิเศษของอาชีพนั้น ๆ เน้นการฝึกให้ตรงกับลักษณะพิเศษ
 11. การฝึกอาชีพแต่ละอาชีพต้องสร้างลักษณะพิเศษของอาชีพนั้น ๆ เน้นการฝึกให้ตรงกับลักษณะพิเศษ
 12. ต้องมีการปรับปรุงฝึกอาชีพอยู่เสมอให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
- จากลักษณะเด่นเฉพาะตัวของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา นำมาขยายความให้เห็นภาพการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของการเรียนการสอนดังนี้
1. จุดประสงค์การสอนในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
 2. เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
 3. กิจกรรมการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
 4. สื่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
 5. การวัดและประเมินผลอาชีวศึกษา

แนวโน้มของการอาชีวศึกษาในอนาคต

ทัศนาศาสตร (2542 : 113 - 117) กล่าวถึงด้านการเรียนการสอน แนวโน้มการประกอบอาชีพจะประกอบอาชีพอิสระหรือเป็นผู้ประกอบการเองมากขึ้นเนื่องจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจ ดังนั้นในการบริหารการเรียนการสอนจะให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อเป็นผู้ประกอบการหรืออาจเปิดสอนการเป็นผู้ประกอบการในหลักสูตรอาชีวศึกษา เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ที่เคยมีการทำกันมาแล้วแต่ไม่ค่อยได้ผล ในที่นี้จะขอนำแนวคิดมาเสนอ การเปิดสอนการเป็นผู้ประกอบการนั้นควรจะเริ่มด้วยการวิเคราะห์การพัฒนาทักษะ และความคิดรวบยอดในเรื่องการฝึกเป็นผู้ประกอบการโดยผู้เรียนที่จะมีแนวโน้มจะมาเรียนในวิชานี้เป็นหลัก ครูผู้สอนจะต้องตระหนักในเรื่องต่อไปนี้

1. ความถนัด ความสนใจ และโอกาสของผู้เรียน เราจะต้องกำหนดไปว่าผู้เรียนเป็นใคร ผู้เรียนเป็นจำนวนมากมีศักยภาพสูงในการออกไปปฏิบัติงานในสาขาต่าง ๆ จึงมีส่วนน้อย

ที่สนใจเรียนเองเป็นเจ้าของกิจการเอง ผู้เรียนส่วนมากจะไม่ทราบว่าตัวเองจะไปประกอบอาชีพอะไรในอนาคต

2. ทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ผู้สอนสามารถกำหนดทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้ ถ้าเราเพิ่มหลักสูตรการศึกษาเพื่อการเป็นผู้ประกอบการ การสอนทักษะเหล่านั้นก็ยังคงคงไว้ มิฉะนั้นแล้วจะกลายเป็นว่าเราได้ให้ความรู้แก่ผู้เรียนไปมากมายในด้านการศึกษาทั่วไปแต่ไม่ได้ให้การฝึกทักษะที่จำเป็นว่าเราได้ให้ความรู้แก่ผู้เรียนไปมากมายในด้านการศึกษาทั่วไป แต่ไม่ได้ให้การฝึกทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอย่างเพียงพอ

3. ความถนัด ความสนใจและประสบการณ์ของผู้สอน มีผู้สอนจำนวนน้อยมากที่จะเข้าใจการจัดและบริหารงานของสถานประกอบการได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรื่องการเงิน ดังนั้นจึงควรพิจารณาว่าใครควรจะสอนทักษะการเป็นผู้ประกอบการได้ดีที่สุด

สรุป การเตรียมการเพื่อการจัดอาชีวศึกษาสำหรับอนาคตของประเทศไทยนั้นมุ่งเน้นที่ระดับหลังมัธยมศึกษาจะต้องมีการเตรียมคนให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และลักษณะงานที่เปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ต้องมีระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการทำงานสามารถเป็นผู้ประกอบการของตนเอง ครูอาชีวศึกษาต้องมีประสบการณ์ชัดเจนเป็นรูปธรรมและดึงสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วม

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2546 สถาบันการอาชีวศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2546

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิต และพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถเป็นหัวหน้างานหรือเป็นผู้ประกอบการได้
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพมีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริงและเข้าใจชีวิต
3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน วิชาชีพสามารถถ่ายโอนประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานประกอบการและสามารถสะสมการเรียนรู้และประสบการณ์ได้

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักองค์กร สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี และมีความภาคภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ
5. เพื่อให้มีปัญญา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพ และการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง
6. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพ สมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติในอาชีพนั้น
7. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
8. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ
9. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546
สาขาวิชาการบัญชี

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพบัญชีให้เจริญก้าวหน้า
2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

3. เพื่อให้สามารถนำความรู้และทักษะในวิชาชีพบัญชีไปประกอบอาชีพในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน หรืออาชีพอิสระอย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผลเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย

5. สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. เพื่อปลูกฝังให้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีจิตสำนึกที่ดีต่อองค์กร

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ
2. จัดการระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ
5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ
6. เข้าใจหลักเกณฑ์และกระบวนการของงานบัญชีการเงิน งานบัญชีชั้นกลาง งานบัญชีชั้นสูง งานบัญชีต้นทุน งานตรวจสอบภายใน
7. บันทึกบัญชีเกี่ยวกับงานบัญชีการเงิน งานบัญชีชั้นกลาง งานบัญชีชั้นสูง งานบัญชีต้นทุน งานตรวจสอบภายใน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

สาขาวิชาการตลาด

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง และวิชาชีพการตลาดให้เจริญก้าวหน้า
2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในด้านการเป็นพนักงานการตลาด พนักงานขาย พนักงานจัดซื้อ พนักงานวิจัยและสถิติ และเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ สามารถบริหารงานด้านการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจถึงการตลาดระบบเครือข่ายสื่อสาร
5. เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ทันต่อสถานการณ์
7. สำนึกในจรรยาบรรณและหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ
2. จัดการระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ
5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ
6. วางแผนงานและกำหนดกลยุทธ์
7. วิเคราะห์ตลาดและวิจัยเบื้องต้น
8. ใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในงานอาชีพ
9. ปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานขายและประกอบอาชีพอิสระ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

สาขาวิชาเลขานุการ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพการเลขานุการให้เจริญก้าวหน้า
2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. เพื่อให้ทราบหลักการทํางาน บทบาท หน้าที่ในวิชาชีพเลขานุการ
4. เพื่อให้มีทักษะในการปฏิบัติงานเลขานุการ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในงานเลขานุการ
5. มีศิลป์ในการติดต่อสื่อสารใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างถูกต้อง
6. สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเลขานุการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. มีมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพที่ดี สามารถประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ
8. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพเลขานุการ

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ
2. จัดการระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ
5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ
6. ปฏิบัติงานในหน้าที่เลขานุการบริหาร

7. ปฏิบัติงานสำนักงานและงานวงจรเอกสาร
8. ปฏิบัติงานจัดประชุมสัมมนา
9. พิมพ์งานขึ้นผลิตและผลิตเอกสารรูปแบบต่าง ๆ
10. ใช้เครื่องใช้สำนักงานสมัยใหม่ในการปฏิบัติงาน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง และงานวิชาชีพด้านคอมพิวเตอร์ให้เจริญก้าวหน้า
2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล
5. เพื่อให้มีทักษะในการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ
6. เพื่อให้มีเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสมตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมในงานด้านคอมพิวเตอร์

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ
2. จัดการระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ
5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ
6. ใช้ระบบปฏิบัติการและโปรแกรมสำเร็จรูปในงานอาชีพ
7. ออกแบบระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
8. ออกแบบและพัฒนาโปรแกรม
9. วางแผนและวิเคราะห์ระบบสารสนเทศ

มาตรฐานสาขางานการพัฒนาโปรแกรม

1. เขียนโปรแกรมภาษาในงานธุรกิจ
2. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการพัฒนาซอฟต์แวร์

มาตรฐานสาขางานการพัฒนาเว็บเพจ

1. ออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์
2. วางแผนและจัดการธุรกิจค้าขายบนอินเทอร์เน็ต

มาตรฐานสาขางานเทคโนโลยีสำนักงาน

1. ใช้โปรแกรมระบบสำนักงานอัตโนมัติในงานธุรกิจ
2. ปฏิบัติการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในงานสำนักงาน

มาตรฐานสาขางานคอมพิวเตอร์กราฟฟิก

1. ออกแบบกราฟฟิกเคลื่อนไหวด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
2. สร้างซอฟต์แวร์สื่อประสมด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
3. ใช้โปรแกรมสร้างภาพกราฟฟิก 2 มิติ และ 3 มิติ

สรุป หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการผลิตนักศึกษาด้านวิชาชีพและบุคลากรระดับปฏิบัติการ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

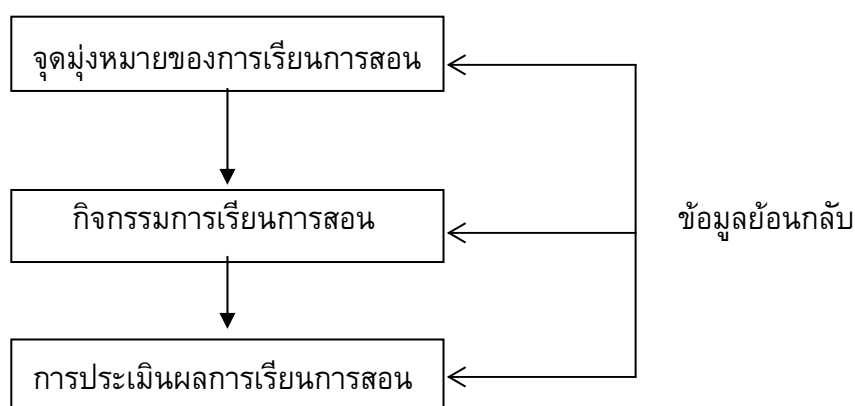
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน

สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ (2547 : 29 - 32) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีขั้นตอนและการจัดดำเนินการสอนที่เป็นระบบ นักการศึกษาจึงได้นำแนวคิดเรื่องการจัดระบบเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน ระบบการสอนเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ ในการการเรียนการสอนจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบนั่นคือการจัดองค์ประกอบของการสอนไว้อย่างมีระดับขั้นตอนและมีความสัมพันธ์เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางของการสอนที่กำหนดไว้ ซึ่งเรียกว่า ระบบการเรียนการสอนอย่างไรก็ตามระบบการเรียนการสอนมีองค์ประกอบดังนี้

ระบบการเรียนการสอนของไทเลอร์ (Robert Tyler)

ไทเลอร์ได้กำหนดองค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนที่เรียกว่า ไทเลอร์ลูป (Tyler Loop) ไว้ 3 ส่วนด้วยกันคือ (ก) จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน (ข) กิจกรรมการเรียนการสอนและ(ค) การประเมินผลการเรียนการสอน ข้อมูลจากการประเมินผลจะสามารถใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังกิจกรรมการเรียนการสอนและจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนา

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในระบบการเรียนการสอนของไทเลอร์ดังกล่าวแสดงไว้ในรูปดังนี้

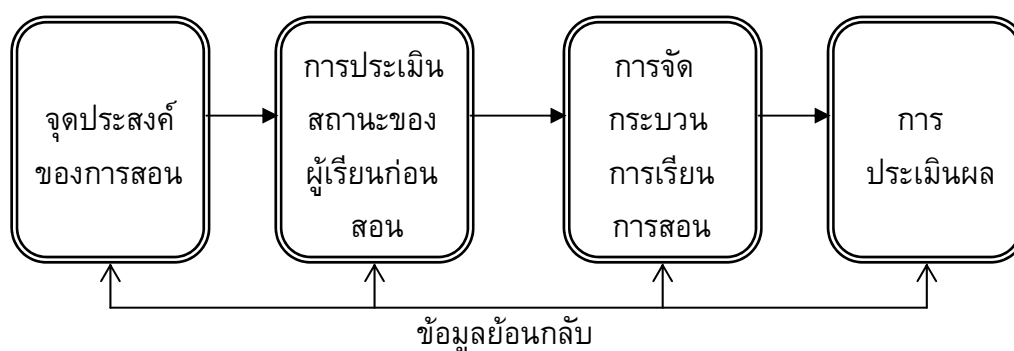
ภาพประกอบ 1 แสดงระบบการเรียนการสอนของไทเลอร์
(ทิศนา แชนมณี . 2545 ; อ้างจาก Tyler . 1950)

ระบบการสอนของกลาสเซอร์ (Glasser . 1960)

ระบบการสอนของกลาสเซอร์ มีความคล้ายคลึงกับระบบของไทเลอร์มากแต่มีองค์ประกอบมากกว่าโดยที่ได้กำหนดองค์ประกอบไว้ 5 ส่วน ได้แก่

1. จุดประสงค์ของการสอน
2. การประเมินสถานะของผู้เรียนก่อนสอน
3. การจัดกระบวนการเรียนการสอน
4. การประเมินผลการเรียนการสอน
5. ข้อมูลย้อนกลับ

ระบบการสอนของกลาสเซอร์แสดงได้ดังนี้

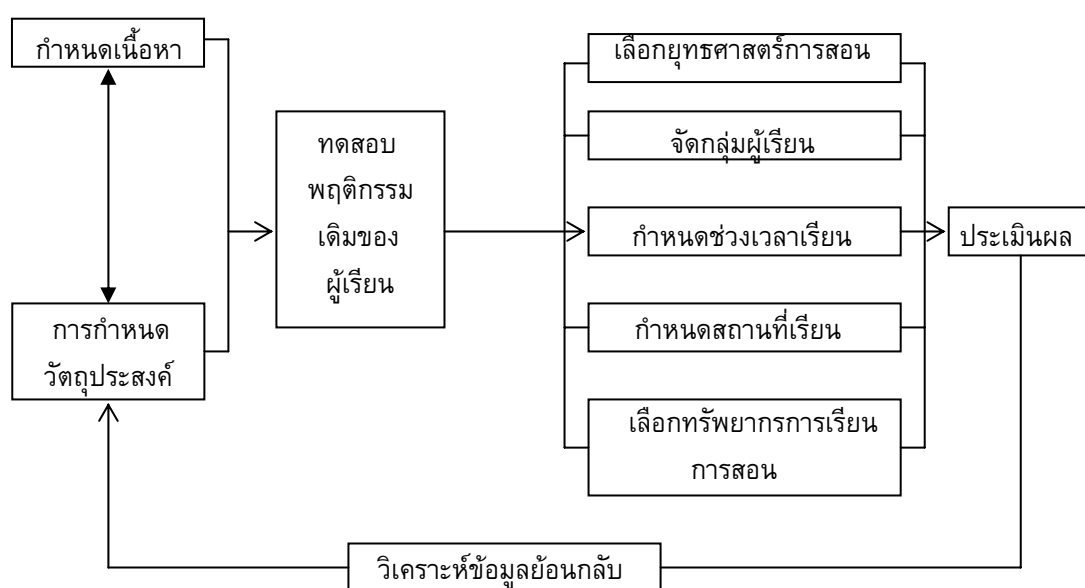
ภาพประกอบ 2 แสดงระบบการสอนของกลาสเซอร์
(สัจด์ อุทรานันท์ . 2529)

1. จุดประสงค์ของการสอน ในการสอนทุกครั้งจำเป็นต้องกำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจนเพื่อจะได้ช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ตามมาได้สะดวก
2. การประเมินสถานะของผู้เรียนก่อนสอน เป็นการตรวจสอบดูว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเรียนสิ่งใหม่ที่กำลังจะสอนหรือไม่ ถ้าพบว่าผู้เรียนยังมีพื้นฐานไม่เพียงพอก็จำเป็นต้องให้ความรู้พื้นฐานแก่ผู้เรียนเสียก่อน

3. การจัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นขั้นที่ผู้สอนจะต้องตัดสินใจเลือกดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่ตั้งไว้

4. การประเมินผล เป็นขั้นที่ดำเนินต่อจากกิจกรรมการสอนเพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด

5. ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการนำเอาผลที่ได้จากการประเมินไปประกอบพิจารณาแก้ไขการดำเนินงานในส่วนที่ 1,2 และ 3 หากพบว่าส่วนไหนยังมีข้อบกพร่องก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 3 แสดงระบบการสอนจากแนวคิดของเกอร์ลาชและอีลี

เกอร์ลาชและอีลี (Gerlach and Ely) ได้เสนอแนวความคิดของระบบการสอนไว้ 10 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ (Gerlach and Ely) เป็นขั้นตอนแรกในการจัดการเรียนการสอนโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ซึ่งผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ที่วัดหรือสังเกตได้กล่าวคือควรเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. กำหนดเนื้อหา (Specification of Content) การกำหนดเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญผู้สอนควรจัดเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนโดยคำนึงถึงสภาพสังคมและท้องถิ่น นอกจากนี้ควรมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์อีกด้วย

3. ประเมินพฤติกรรมเบื้องต้นของผู้เรียน (Assessment of Entry Behaviors) เป็นการประเมินถึงพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนว่ามีความพร้อม ความถนัด ความสามารถน้อยเพียงใด

4. กำหนดยุทธศาสตร์การสอน (Determination of Strategy) ผู้สอนจะวางแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบในการกำหนดความรู้ โดยเลือกวิธีการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ในการสอน

5. การจัดกลุ่มผู้เรียน (Organization of Group) ผู้สอนควรจัดกลุ่มผู้เรียนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการสอน โดยจัดกลุ่ม เป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็กหรือการสอนเป็นระยะบุคคล

6. กำหนดการเรียน (Allocation of Time) ผู้สอนควรจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนการสอน

7. การจัดสถานที่เรียน (Allocation of Space) สถานที่เรียนนับเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งควรพิจารณาว่าห้องเรียนมีลักษณะอย่างไร โดยสภาพหรือลักษณะของสถานที่เรียนเหมาะสมกับวิธีสอนนั้น ๆ หรือไม่

8. การเลือกสรรทรัพยากร (Allocation of Resources) ทรัพยากรหรือสื่อการสอนต่าง ๆ อันได้แก่ ของจริง อุปกรณ์ สิ่งพิมพ์ วัสดุ เป็นต้น ซึ่งสื่อการสอนต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นและดังนั้นผู้สอนควรเลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิธีการสอน และลักษณะของกลุ่มผู้เรียน

9. การประเมินพฤติกรรม (Evaluation of Performance) การประเมินพฤติกรรมเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสอนเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใดและบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนหรือไม่

10. การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ (Analysis of Feedback) การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับเป็นการพัฒนาและตรวจสอบว่าในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนมีข้อบกพร่องอะไรบ้างเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4. เอกสารเกี่ยวกับการจัดสภาพการเรียนการสอน

ทิศนา ขัมมณี (2545 : 110 – 112) กล่าวถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันมีหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนร่วมสมัย 3 แบบ ได้แก่

1. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลางประกอบด้วย

1.1 การจัดการเรียนการสอนทางตรง

- การจัดการเรียนการสอนทางตรงแบบใช้ผลการวิจัย
- การจัดการเรียนการสอนทางตรงแบบใช้ทฤษฎีการเรียนรู้

2. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.1 แบบเน้นตัวผู้เรียน

- การจัดการเรียนการสอนตามเอกัตภาพ
- การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

2.2 แบบเน้นความรู้ความสามารถ

- การจัดการเรียนรู้แบบรู้จริง
- การจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผล
- การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นมโนทัศน์

2.3 เน้นประสบการณ์

- การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์
- การจัดการเรียนรู้แบบรับใช้สังคม
- การจัดการเรียนรู้แบบตามสภาพจริง

2.4 แบบเน้นปัญหา

- การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นหลัก
- การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก

2.5 แบบเน้นทักษะกระบวนการ

- โดยเน้นกระบวนการสืบสอบ
- เน้นกระบวนการคิด
- เน้นกระบวนการกลุ่ม
- เน้นกระบวนการวิจัย
- เน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- เน้นการบูรณาการ

3. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีครู

- โดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม
- ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- ทางไกล
- โดยใช้เครือข่ายเวิร์ลด์ ไวด์ เว็บ

สรุป หลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนร่วมสมัยมี 3 แบบ ได้แก่ หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีครู

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2545 : 73 – 74) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูมืออาชีพครูผู้สอนตามแนวการปฏิรูปการศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยเปลี่ยนจากบทบาทผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยการความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ เช่น บิดามารดา ผู้ปกครอง วัดและบุคคลในชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ตามความเชื่อที่ว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด ครูต้องวางแผน ประสานงานและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบวงจรให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่อยากรู้ได้รู้ ช่วยเสริม

ในสิ่งี่ขาดการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูมืออาชีพ การเรียนรู้ของตนเองมากยิ่งขึ้นโดยอาจจะเรียนรู้เป็นกลุ่ม หรือเรียนรู้ด้วยตนเองจากครอบครัว แหล่งการเรียนรู้ ชุมชน ดังนั้นครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพร้อมกับสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ โดยครูทำหน้าที่คอยแนะนำช่วยเหลืออย่างกัลยาณมิตร และมีการวัดผลประเมินผลควบคู่กันไป

หน้าที่ของครูในการจัดการเรียนการสอน

1. นำหลักสูตรระดับชาติหรือหลักสูตรแม่บทมาปรับลดหรือเพิ่มเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน เอกสารความรู้ หนังสือเสริมประสบการณ์และแผนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมการดำเนินชีวิต ทรัพยากรของท้องถิ่น รวมทั้งความต้องการอื่น ๆ ของท้องถิ่น

2. ให้ท้องถิ่นหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งชุมชนองค์กรต่าง ๆ เป็นแหล่งการศึกษา แหล่งการเรียนรู้ของชุมชน

3. จัดสภาพแวดล้อม สร้างบรรยากาศเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เห็นความสำคัญสิ่งที่เรียนหรือชี้ให้เห็นสภาพที่กำลังประสบอยู่ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4. ครูต้องจัดการเรียนการสอนให้ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ ให้สมดุลกัน มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและสอดแทรกค่านิยมที่พึงามในรายวิชาที่สอนตลอด

5. ครูยุคปฏิรูปจะต้องเป็นนักวิจัยควบคู่กันไปเพื่อที่จะนำข้อมูลในการวิจัยมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และครูควรทำการทำวิจัยในชั้นเรียนจนเป็นปกติวิสัย

6. ประเมินผลตามสภาพจริงโดยเน้นการประเมินควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน

7. ประชาสัมพันธ์ผลงานแก่เพื่อนสมาชิกที่ประกอบวิชาชีพเดียวกัน

สรุป การจัดการเรียนการสอนสำหรับครูมืออาชีพ ครูต้องวางแผน ประสานงานและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบวงจรให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่อยากรู้ได้รู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพร้อมกับสื่อและแหล่งวิทยาการมีการวัดผลประเมินผลควบคู่กันไป

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546 : 18) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนได้แก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็วถ้าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม การใช้เครื่องล่อใจจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความปรารถนาที่จะเรียนและสนใจในการเรียนดีขึ้น การแนะแนวในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ ช่วงเวลาในการเรียนถ้าจัดให้ผู้เรียนได้เรียนในช่วงก่อนพักกลางวันจะช่วยให้เรียนรู้ได้ดีกว่าเรียนในตอนบ่าย การฝึกฝน ซ้ำ ๆ อยู่เสมอจะทำให้การเรียนรู้สิ่งนั้นมีความมั่นคงถาวรขึ้น

ด้านหลักสูตร

ธีรภูมิ บุญยโสภณ (2545 : 72 - 87) กล่าวถึงคุณลักษณะที่สำคัญของหลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา ควรจะพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

1. การชี้แนะ หลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาจะต้องสามารถชี้แนะให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความสัมฤทธิ์ผลหลังจากสำเร็จการศึกษา . และต้องวัดผลสำเร็จของหลักสูตรจากผู้เรียนซึ่งสามารถไปปฏิบัติงานในโลกของอาชีพได้โดยเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการในด้านคุณภาพ

2. การสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการสร้างงานและการเลือกอาชีพของประชากรในท้องถิ่นนั้น จะส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

3. การมุ่งเน้น จะต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมในอาชีพให้กว้างขึ้น เพื่อเตรียมทรัพยากรกำลังคนเข้าสู่โลกของอาชีพอย่างแท้จริง

4. มาตรฐานความสำเร็จภายในสถานศึกษา หลักสูตรที่ใช้สอนในแต่ละวิชาชีพจะต้องมีการประเมินผลผู้เรียนทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการวัดผลของสถานศึกษา เพื่อเป็นการตรวจสอบผู้เรียนว่าจะสามารถออกไปประกอบอาชีพได้จริงตามวัตถุประสงค์หรือไม่เมื่อสำเร็จการศึกษา

5. มาตรฐานความสำเร็จภายนอกสถานศึกษา การพิจารณาถึงความสำเร็จของผู้เรียนที่ผ่านหลักสูตรในแต่ละวิชาชีพนั้นต้องมองถึงความสำเร็จของศิษย์เก่าที่จบไปแล้วสามารถได้งานทำตามสาขาวิชาที่เรียน มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และเป็นที่พึงพอใจของนายจ้างด้วย

6. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน หลักสูตรที่ดีจึงต้องสนองต่อความต้องการของชุมชนด้วย สถานศึกษาต้องรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการโดยการเชิญให้มาร่วมมือเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. สามารถสนองนโยบายและความต้องการของรัฐบาล นโยบายในการพัฒนาการอาชีพสาขาต่าง ๆ ของประเทศจะมาจากรัฐบาลเป็นผู้กำหนดทิศทางโดยการจัดสรรงบประมาณการลงทุนในด้านครู - อาจารย์ เครื่องมือเครื่องจักร โรงฝึกงานและวัสดุฝึกต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรที่วางไว้

8. ทันท่วงทีต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี จะต้องสามารถตอบสนอง และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

9. ค่าใช้จ่ายในการลงทุน รัฐบาลจะต้องเห็นความสำคัญของการลงทุนในการจัดการศึกษาด้านอาชีวและเทคนิคศึกษาและสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มขึ้น

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาหลักสูตรอาชีวและเทคนิคศึกษาควรมีข้อคำถามว่า โครงสร้างด้านเนื้อหาวิชาจะกำหนดอย่างไร เนื้อหาวิชากับเวลาเรียนจะจัดให้สัมพันธ์กันอย่างไร จำนวนชั่วโมงทฤษฎี - ปฏิบัติและการฝึกงานจะจัดไว้เป็นสัดส่วนเท่าไร จะใช้เทคนิคและวิธีการสอน รวมทั้งใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างไร

สรุป คุณลักษณะที่สำคัญของหลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษามีดังนี้ การชี้แนะและการสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นการมุ่งเน้นมาตรฐานความสำเร็จภายในสถานศึกษา มาตรฐานความสำเร็จภายนอกสถานศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา และชุมชน สามารถสนองนโยบายและความต้องการของรัฐ ทนต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ซึ่งขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการจัดหลักสูตรอาชีวและเทคนิคศึกษา

นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์ (2544 : 24) ได้สรุปถึงเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เนื้อหาสาระของเรื่องที่จะสอนทางอาชีวศึกษาจะเกี่ยวข้องกับเรื่อง 3 เรื่อง คือ ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีลักษณะเป็นหลักการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนของการปฏิบัติงานเทคนิคเฉพาะที่จะทำให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัยที่ดีที่จะเกิดจากการฝึกงานและมีผลย้อนกลับไปทำให้การทำงานได้ผลดีและพัฒนาเป็นลักษณะนิสัยถาวรของผู้เรียน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2547 : 8 - 12) ได้อธิบายถึงการสร้างหลักสูตรต้องคำนึงถึงมาตรฐานสากล ความต้องการของสังคม ปรัชญาของชาติ วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมืองของประเทศเป็นหลักใหญ่ ก่อนที่จะพิจารณาถึงขอบเขตที่แคบเข้ามาในระดับสถาบันจนถึงภาควิชา เมื่อได้รับการอนุมัติให้เปิดหลักสูตรแล้วปัจจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตรคือ ผู้สอนที่จะต้องพิจารณารายวิชาที่สอนให้สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน ประเทศชาติ นอกเหนือไปจากการพิจารณาสาระที่ปรากฏอยู่ในคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดอยู่ในหลักสูตร หลังจากที่มีผู้สำเร็จการศึกษาไป 2 - 3 รุ่น แล้วควรมีการติดตามบัณฑิต เพื่อเก็บข้อมูลว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับสภาพของสังคมหรือไม่ ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจกับการปฏิบัติงาน ความสามารถ และคุณธรรมของบัณฑิตหรือไม่ บัณฑิตพอใจกับหลักสูตรหรือมีความเห็นว่าหลักสูตรยังขาดเนื้อหาสาระใด ความรู้ คุณธรรม ประสบการณ์ที่สถาบันจัดให้เพียงพอกับการที่จะประกอบอาชีพการดำรงชีวิต หรือไม่ ยังมีปัญหาอื่นอะไรบ้างเพื่อสถาบันจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

แนวโน้มของหลักสูตร หลักสูตรที่ดีเป็นที่ยอมรับโดยสากลต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่า

1. คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกประเทศชาติและท้องถิ่น
2. แสดงให้เห็นว่าส่งเสริมปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิต
3. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ส่งเสริมสิ่งที่โลกกำลังวิตก คือ การบูรณาการ คุณธรรม จริยธรรม

5. ยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพ มากกว่าจะบังคับให้เรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยมีรายวิชาให้เลือกตามความถนัดน้อยเกินไป

6. เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งความรู้และคุณธรรม ดังรายละเอียดเช่น ด้านความรู้ ผู้เรียนนอกจากได้ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ แล้วควรพัฒนาให้ผู้เรียน

6.1 รู้จักวิธีการเรียนรู้หาความรู้ด้วยตนเองได้

6.2 รู้จักคัดสรร ความรู้ คิดวิเคราะห์อย่างมีระบบได้

6.3 มีความคิดสร้างสรรค์

6.4 ใช้ประโยชน์จากความรู้ เพื่อให้ตนเอง ครอบครัว สังคม และโลกเกิดความสุขสันติด้านคุณธรรม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรมโดย

6.5 แยกแยะความดี ความชั่วได้

6.6 นำตนเองให้พ้นจากความชั่ว ตั้งมั่นในความดี

6.7 มีจิตใจสูงส่ง

6.8 มีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ

6.9 มีค่านิยมที่ถูกต้อง

สรุป การสร้างหลักสูตร ต้องคำนึงถึงมาตรฐานสากล ความต้องการของสังคม ประชาชนของชาติ วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมืองของประเทศเป็นหลักใหญ่แนวโน้มของหลักสูตรที่ดีเป็นที่ยอมรับโดยสากลต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่าต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกประเทศชาติและท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่าส่งเสริมปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิต เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมสิ่งที่โลกกำลังวิตกเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพ มากกว่าจะบังคับให้เรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งความรู้และคุณธรรม รู้จักวิธีการเรียนรู้หาความรู้ด้วยตนเองได้ รู้จักคัดสรร ความรู้ คิดวิเคราะห์อย่างมีระบบได้มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้ประโยชน์จากความรู้เพื่อให้ตนเอง ครอบครัว สังคมและโลกเกิดความสุข สันติ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรมโดย แยกแยะความดี ความชั่วได้ นำตนเองให้พ้นจากความชั่ว ตั้งมั่นในความดี มีจิตใจสูงส่ง มีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับมีค่านิยมที่ถูกต้อง

อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2547 : 80) กล่าวถึงครูมืออาชีพต้องรู้เรื่องหลักสูตร ครูต้องรู้และศึกษาเรื่องหลักสูตรก็เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดระดับ และทิศทางของการศึกษา ให้ครูดำเนินตามหลักสูตรที่ดีจะบอกทั้งความมุ่งหมายของการอบรมสั่งสอนว่าต้องการจะให้นักเรียนบรรลุจุดหมายปลายทางอะไร ตรงไหน มากน้อยเพียงใด หลักสูตรจึงมีความสำคัญเสมือนคัมภีร์ของการสอน การสอบวัดการปรับปรุง และเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการจัดการศึกษา หลักสูตรเป็นเครื่องมือของครูเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้ถูกต้องเพราะหลักสูตรจะช่วยครูในการตอบคำถาม 3 ข้อ ต่อไปนี้ เราสอนวิชานี้เพื่อให้นักเรียนรู้อะไรบ้าง

สอนเพื่อให้เด็กมีความสามารถหรือสมรรถภาพอะไรบ้าง เพื่อให้นักเรียนรู้และให้เกิดอย่างละเท่าไร

ด้านเทคนิควิธีการสอน

ทิสนา แคมมณี (2546 : 10 - 98) ได้กล่าวสรุปว่า วิธีสอน คือ ขั้นตอนในการดำเนินการสอนให้สำเร็จด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญ อันเป็นลักษณะเฉพาะหรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิชานั้น ๆ ได้เสนอ 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ ดังนี้

1. **วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture)** เป็นวิธีสอนที่อาศัยความสามารถของผู้สอนในการเรียบเรียงเนื้อหาสาระ และการใช้เทคนิคในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้น่าสนใจ
2. **วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration)** เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงเห็นสิ่งที่เรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ให้เกิดความเข้าใจและจดจำในเรื่องที่สาธิตได้ดีและนาน
3. **วิธีสอนโดยใช้การทดลอง (Experiment)** เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ได้พิสูจน์ ทดสอบ และเห็นผลประจักษ์ด้วยตนเอง จึงเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีความเข้าใจและจดจำการเรียนรู้นั้นได้นาน
4. **วิธีสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction)** เป็นการสอนจากหลักการไปสู่ตัวอย่างย่อย ๆ ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนการนำหลักการไปใช้ในสถานการณ์ใหม่
5. **วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย (Induction)** เป็นวิธีสอนที่ให้ผู้เรียนสรุปหลักการหรือแนวคิดจากตัวอย่างต่าง ๆ ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนได้คิดได้ทำความเข้าใจด้วยตนเอง
6. **วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา (Field Trip)** เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในเรื่องที่เรียน ได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง ได้ใช้แหล่งชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้
7. **วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)** เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น
8. **วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization)** เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพของเรื่องราวที่ต้องการเรียนรู้ ประจักษ์ชัดด้วยตนเองทำให้เรื่องราวนั้นมีชีวิตขึ้นมา จึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและจดจำได้นาน
9. **วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)** การให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะใช้บทบาทเป็นเครื่องมือในการดึงความรู้สึกนึกคิดการรับรู้ เจตคติ หรืออคติต่าง ๆ ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของผู้แสดงออกมาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้

10. วิธีสอนโดยใช้กรณีศึกษาตัวอย่าง (Case) การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างนี้ มีได้มุ่งที่คำตอบใดคำตอบหนึ่ง แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลาย อันจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้น

11. วิธีสอนโดยใช้เกม (Game) จุดเน้นของเกมอยู่ที่การเรียนรู้ทฤษฎีต่าง ๆ ที่จะเอาชนะอุปสรรค เพื่อจะไปให้ถึงเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจจุดเน้นของการใช้เกมในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

12. วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการสอนที่มุ่งช่วยผู้เรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นจริงที่สถานการณ์นั้นจำลองขึ้นมา ดังนั้นการอภิปรายจึงควรมุ่งประเด็นไปที่การเรียนรู้ความเป็นจริงว่า ในความเป็นจริง สถานการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างไร และอะไรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้จากการเล่นของตนในสถานการณ์นั้น

13. วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และทราบผลการเรียนรู้ของตนทันทีที่เรียนจบ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

14. วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction) เป็นบทเรียนที่ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถ และสามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ทันทีด้วยตนเอง

สรุป ขั้นตอนในการดำเนินการสอนให้สำเร็จด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและ ขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะ หรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิชานั้น ๆ ได้เสนอ 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ ได้แก่ วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย การสาธิต การทดลอง การนิรนัย การอุปนัย การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงละคร การแสดงบทบาทสมมุติ กรณีการศึกษาตัวอย่าง เกม สถานการณ์จำลอง ศูนย์การเรียนรู้ บทเรียนโปรแกรม

นวลจิตต์ เขาวงกิตพงศ์ (2544 : 26 - 27) วิจัยจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่ทำในปัจจุบัน ได้แก่

1. การสอนโดยวิธี 4 (Four Steps) ระดับโดยเริ่มจากการสร้างความสนใจ (Motivation) การให้ข้อมูลความรู้ (Information) การให้ประยุกต์ใช้ความรู้ (Application) และการวัดความสำเร็จ (Progress)หรือเรียกกันว่า การสอนแบบ MIAP ซึ่งใช้เป็นหลักให้ครูรู้ขั้นตอนว่าจะออกแบบกิจกรรมอะไรบ้าง ถ้าครูสามารถออกแบบกิจกรรมอะไรบ้าง ถ้าครูสามารถออกแบบในรายละเอียดของการปฏิบัติได้ตรงตามประเด็นและเลือกใช้วิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมครบทั้ง 4 ขั้น (MIAP) และ 4 ด้าน (ทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา) ก็จะได้การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มเข้าไปด้วย

2. การสอนโดยใช้โครงการ (Project-Based Approach) วิธีการนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสศึกษาค้นคว้าสิ่งที่ตนสนใจ อาจนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือการประดิษฐ์สิ่งประดิษฐ์ที่มีคุณค่ามีประโยชน์ มีโอกาสได้นำความรู้หลายอย่างที่เรียนมาบูรณาการเพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงาน เป็นโอกาสที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ ชื่นชมในผลการทำงาน อยากรู้อีก อยากทำอีก

3. การสอนโดยใช้การวิจัย (Research - Based Approach) วิธีการนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสได้ใช้ความรู้ระดับสูง ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจหรือต้องการแก้ปัญหาโดยใช้ระบบระเบียบของการวิจัย นำไปสู่การค้นพบความรู้และการรู้จักการทำงานอย่างมีระบบ ระเบียบตามขั้นตอนของการวิจัยสามารถนำความรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานนี้ไปใช้หาความรู้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อีก

สรุป วิธีการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่ทำในปัจจุบันการสอนโดยวิธี 4 จัดการศึกษา 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ได้แก่ การสอนโดยใช้โครงการศึกษาสิ่งที่ตนสนใจ นำความรู้ที่เป็นระบบไปประยุกต์ใช้ การสอนโดยใช้การวิจัย

เพียงใจ ผลภาค (2545 : 88 - 103) ได้สรุปยุทธวิธีการสอนไว้ 12 วิธี ดังนี้คือ

1. จัดการสอนให้เหมาะสมกับระดับความยากของเนื้อหา
2. จงทำให้ความสำเร็จเกิดขึ้นได้จริงและความล้มเหลวเป็นสิ่งที่ผ่านไปไม่ได้
3. สร้างการสอนและความสัมพันธ์ของบทเรียนแต่ละบท
4. ตรวจสอบติดตามการทำงานของนักเรียน
5. ท่านจะมั่นใจได้ว่าท่านประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อท่านช่วยให้นักเรียนได้รับสิ่งที่มีค่าที่สุดจากท่านนั่นคือเวลา
6. การประสบความสำเร็จที่ทั้งบรรลุเป้าหมายและได้ผลงานมิใช่ชัยชนะ
7. ท่านช่วยให้นักเรียนมีความสำเร็จได้ถ้าท่านรู้ความสามารถด้านอื่นๆ ของนักเรียนด้วย
8. การสอนให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบการเรียนของตนเอง อาจจัดได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด
9. ถ้านักเรียนมีความสนใจ นักเรียนก็จะประสบความสำเร็จได้มากขึ้น
10. มีการประเมินผลอย่างจริงจังและแจ้งผลการประเมินอย่างละเอียดและโดยทันที
11. เรียนรู้ที่จะถามและฝึกตั้งคำถามที่ดี ๆ
- 12 .ดำเนินงานไปอย่างสม่ำเสมอและทำให้น่าสนใจ

ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน

กิดานันท์ มลิทอง (2548 : 92 - 95) กล่าวถึงการใช้ไอซีทีในการเรียนการสอนด้านผู้สอนควรมีความรู้และทักษะไอซีทีในระดับสูงรวมถึงความเข้าใจในพัฒนาการของการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนโดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

- สมรรถนะด้านไอซีทีที่จะช่วยให้ผู้สอนมีความรู้อย่างกว้างขวาง มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล เพื่อสามารถเป็นผู้แนะนำแก่ผู้เรียนได้
- คอมพิวเตอร์จะเป็นเครื่องมือหลักสำคัญสำหรับผู้สอนเพื่อเข้าถึงทรัพยากรการเรียน การเตรียมแผนการสอน ให้การบ้านและติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนผู้สอนคนอื่น ๆ และผู้บริหาร
- ผู้สอนควรได้รับการอบรมในการใช้ไอซีทีและสามารถบูรณาการไอซีทีในกิจกรรมการเรียนการสอนได้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างวิเคราะห์และสร้างสรรค์
- ผู้สอนควรติดตามพัฒนาการและความก้าวหน้าของไอซีทีเพื่อนำมาใช้ให้เป็น ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้
- ครูไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ใช้คอมพิวเตอร์เป็นและไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 สามารถ ใช้อินเทอร์เน็ตได้และต้องมีวิชาสอนด้วยการบูรณาการไอซีที

การใช้เทคโนโลยีการสอนของครูผู้สอน การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของครูผู้สอนเพื่อจุดประสงค์ของการสอนจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับการที่ได้รับการฝึกอบรม การเตรียมการและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ผู้สอนที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์จะไม่ค่อยอยากใช้คอมพิวเตอร์ซึ่งมีผลไปถึงการที่จะทำให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตใน กิจกรรมการเรียนรู้น้อยตามไปด้วย ดังนั้นผู้สอนต้องได้รับการสนับสนุนในการเรียนรู้ไอซีทีเพื่อ พัฒนาวิชาชีพจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการฝึกอบรมผู้ที่มีอาชีพครูและผู้ที่เป็นครูอยู่แล้วให้มี ความรู้และทักษะด้านไอซีทีอย่างเต็มที่ เพื่อสามารถถ่ายทอดและใช้ไอซีทีในการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุป การใช้ไอซีทีในการเรียนการสอนทำให้มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูผู้สอนจากเดิม มาเป็นผู้คอยแนะนำให้คำปรึกษา อำนาจความสะดวกและบางครั้งมีการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องมีความรู้ ความเชื่อมั่น และทักษะด้านไอซีทีเป็นอย่างดี รวมถึงสามารถใช้ เทคโนโลยีการสอนเพื่อเปลี่ยนแปลงลักษณะการสอนแบบใหม่ด้วยไอซีทีในยุคสังคมแห่ง ความรู้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาอย่างหนึ่งที่ครูผู้สอนประสบอยู่ คือ การขาดทักษะและความรู้ด้าน ไอซีทีอย่างพอเพียง จึงทำให้ต้องมีการพัฒนาความรู้และทักษะให้กับครูทั้งทางตรงและ ทางอ้อมเพื่อให้ครูมีศักยภาพในการสอนสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ของการปฏิรูปการศึกษา

จริยา เหนียวเฉลย (2546:17 – 18) ได้กล่าวถึงบทบาทของสื่อในขบวนการเรียน การสอนดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะผู้เรียนเกิดความเข้าใจเป็นรูปธรรมชัดเจน

2. ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ในปริมาณมากขึ้น ในเวลาที่กำหนดไว้
3. ช่วยให้ผู้เรียนสนใจ และมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการเรียนการสอน
4. ช่วยให้ผู้เรียนจำสร้างความประทับใจและการเรียนรู้มีความคงทน
5. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียน
6. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบากเพราะ
 - ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
 - ทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น
 - ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
 - ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น
 - ทำสิ่งที่ใหญ่มากให้ย่อขนาดลง
 - ทำสิ่งที่เล็กมาให้ขยายขนาดขึ้น
 - นำอดีตมาให้ศึกษาได้
 - นำสิ่งที่อยู่ไกลหรือลึกลับมาศึกษาได้

สรุป แนวโน้มนวัตกรรมการเรียนการสอนจะมีพัฒนาการต่อการศึกษาในรูปลักษณะ คือ ศูนย์สื่อเสริมการเรียนการสอน บทบาทใหม่ของอาจารย์ผู้สอน การสอนแบบโปรแกรม การศึกษาแบบยืดหยุ่น การสอนโดยเครื่องคอมพิวเตอร์

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักบริการงานการศึกษานอกโรงเรียน (2546 : 26) กล่าวถึงหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ดังนี้

1. ขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนาบุคลากร
2. สื่อการศึกษาและวัสดุ อุปกรณ์ ไม่พอเพียง
3. ขาดแคลนบุคลากรที่จบการศึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ
4. สื่อการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ล้าสมัย
5. สถานที่ ห้องปฏิบัติงาน ไม่เหมาะสม ไม่เพียงพอ
6. บุคลากรขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง
7. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและขาดการสนับสนุน
8. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาต้องทำการสอนและปฏิบัติหน้าที่อื่นอีกหลายหน้าที่ ไม่สามารถปฏิบัติงานทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้อย่างทั่วถึง
9. ขาดแคลนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ
10. ครู อาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
11. ขาดแหล่งความรู้ ข่าวสาร ด้านการฝึกอบรมและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

12. ฝึกอบรมแล้วไม่สามารถนำไปขยายผลได้ เพราะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและเวลาในการดำเนินงาน

13. เป็นสถานศึกษาเปิดใหม่ ขาดบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ วัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

14. บุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

15. ไม่มีการระดม ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

16. ไม่มีการระดม ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชามาจัดทำสื่อการศึกษา

สำลี ทองธิว (2545 : 25 - 30) กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เทคโนโลยีทางการสื่อสารและ คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสารได้ถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนมากขึ้น เทคโนโลยีเหล่านี้ทำให้โฉมหน้าของการศึกษาเปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของครูและนักเรียนตลอดจนบุคลากรอื่น ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาด้วย นับเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอีกประการหนึ่งในวงการศึกษปัจจุบันที่ทำให้การเผยแพร่ต้องใช้เวลาแตกต่างกันนี้ พอจะสรุปได้ ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจ และการศึกษาของสมาชิกในสังคม ถ้าความแตกต่างมีมาก การเผยแพร่นวัตกรรมจะทำได้ช้า

2. ระดับการศึกษาของครูผู้สอน กล่าวคือ ครูที่มีระดับการศึกษาสูงจบจากสถาบันการฝึกหัดครูที่ได้มาตรฐานมักจะมีแนวโน้มที่จะยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาได้ดีและเร็วกว่าครูทั่ว ๆ ไป ดังนั้น ถ้าต้องการจะเผยแพร่นวัตกรรมทางการศึกษาในระบบโรงเรียนที่มีครูเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง ก็พอจะคาดได้ว่าระยะเวลาของการเผยแพร่คงจะเร็วกว่าปกติ

3. ฐานะทางเศรษฐกิจของโรงเรียนปัจจุบันนี้นอกจากจะสามารถระบุระยะเวลาของการเผยแพร่วัตกรรมแล้วยังสามารถชี้ให้เห็นถึงระดับของการเปลี่ยนแปลงได้ด้วยกล่าวคือ ถ้าโรงเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจดีที่กำลังทุนทรัพย์ที่จะสนับสนุนการศึกษาอย่างเต็มที่แล้วมักจะยอมรับนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนได้เร็วกว่าโรงเรียนอื่น ๆ และจำนวนนวัตกรรมที่นับเข้ามาก็จะมีจำนวนมากกว่าโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย

4. คุณสมบัติและลักษณะของตัวนวัตกรรม มีส่วนในการทำให้วัตตกรรมนั้นเป็นที่ยอมรับได้เร็วขึ้นหรือช้าลงด้วยแต่อย่างไรก็ตามถ้านวัตกรรมนั้นๆ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้จริง ปัจจัยในข้อนี้ก็ดูจะลดความสำคัญลง

สรุป การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เทคโนโลยีทางการสื่อสารและคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสารได้ถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนแตกต่างเนื่องจากความแตกต่างระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษาของครูผู้สอน ฐานะทางเศรษฐกิจของโรงเรียน คุณสมบัติและลักษณะของตัวนวัตกรรม

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2546 : 103 - 107) การนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการสอน เทคโนโลยีเป็นเสมือนพาหนะที่จะช่วยให้ห้องเรียนที่ดีที่สุด ช่วยสร้างบรรยากาศมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนกล่าวถึงแบบการเรียนรู้ของนักเรียนการเชื่อมโยงการเรียนรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมด้วยเทคโนโลยี การช่วยให้นักเรียนเก็บความรู้ไว้ในความจำระยะยาวแทนการจำเพื่อเอาไปใช้สอบความสำคัญของการสอนคิดขั้นสูงเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ การช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จทุกคน การประเมินการเรียนรู้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนสร้างผลงานที่มีคุณภาพและในผลงานของนักเรียนก็ต้องสะท้อนการใช้เครื่องมือที่หลากหลาย นักเรียนจะได้เรียนรู้ในระดับลึกและสัมพันธ์กับโลกมากกว่าที่เคยเรียนในห้องเรียน ธรรมชาตินักเรียนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดโดยไม่มีข้อจำกัด

ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ

กรมวิชาการ (2545 : 24) กล่าวถึงหน้าที่ของครูผู้สอนทั่วไปต่อการแนะแนวอาชีพไว้ดังนี้

1. ช่วยเหลือพัฒนาและดำเนินงานตามโปรแกรมแนะแนวในสถานศึกษา
2. สอนหรือจัดกิจกรรมในวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพ
3. นำองค์ประกอบที่สำคัญของอาชีพศึกษาเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ

4. ช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการและอัตมโนทัศน์ในแง่ดีและมีสัมพันธภาพที่ดีในชั้นเรียน

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2544 : 104 - 120) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพมีความสำคัญต่อครูดังนี้

1. ช่วยปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและบุคคลอื่น ๆ ได้ดี
2. เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่ศิษย์และบุคคลทั่วไปได้
3. ช่วยให้มีเชื่อมั่นในตนเอง
4. ช่วยให้เป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี
5. ช่วยทำให้ครูประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน

บุคลิกภาพที่สำคัญของครูจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ

1. บุคลิกภาพทางกาย เช่น รูปร่าง หน้าตา และผิวพรรณ การแต่งกาย

กิริยามารยาท

2. บุคลิกภาพทางสังคม เช่น มารยาทที่ดี ความจริงใจ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การรู้จักผ่อนปรน การเข้าร่วมพิธีการต่าง ๆ ในสังคม

3. บุคลิกภาพทางอารมณ์ เช่น อารมณ์ขัน อารมณ์ดี อารมณ์เย็น ความฉลาดทางอารมณ์

4. บุคลิกภาพทางสติปัญญา

บุคลิกภาพที่ดีของครูจะเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่จะสร้างความประทับใจ ความศรัทธาและความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นแก่ผู้พบเห็น นักจิตวิทยาการศึกษาให้ความสำคัญเรื่องบุคลิกภาพอย่างมากเพราะเชื่อว่าบุคลิกภาพเป็นการจัดระบบพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเท่านั้น บุคลิกภาพยังเป็นตัวตนของบุคคลแต่ละคนอีกด้วยบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของครูไทยนั้นอาจใช้ลักษณะของ สัตบุรุษ 7 ประการ เป็นตัวแบบก็ได้ กล่าวคือ ครูผู้มีลักษณะดี 7 ประการ ย่อมเป็นครูที่มีบุคลิกภาพดีนั่นเอง สำหรับการพัฒนบุคลิกภาพของครูนั้นมีจุดประสงค์ที่สำคัญคือ ให้ครูมีบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์และชุมชนลักษณะสัตบุรุษได้แก่

1. ธัมมัญญตา รู้หลักรู้จักเหตุ คือรู้หลักความจริงของธรรมชาติของมนุษย์ รู้หลักการอยู่ร่วมกัน รู้กฎเกณฑ์ รู้แบบแผน รู้หน้าที่ รู้จักว่าเหตุที่ตนทำหรือเหตุที่ตนไม่ทำสิ่งใดนั้นจะทำให้มีผลกระทบอย่างไรเกิดขึ้น

2. อตถัญญตา รู้ความมุ่งหมายและรู้จักผล คือ ครูต้องรู้ความมุ่งหมายของการกระทำต่าง ๆ ของตนรู้ว่าผลที่เกิดจากการกระทำของตนนั้นมีวาระสุดท้ายอย่างไร ตลอดจนรู้จักประโยชน์ที่เป็นจุดหมายหรือสาระของการกระทำต่าง ๆ

3. อัตตัญญตา รู้จักตน คือ ครูควรรู้ฐานะ บทบาท ภาวะ เพศ กำลัง ความรู้ ความถนัด ความสามารถและคุณธรรม ฯลฯ เพื่อให้สามารถประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมและให้เกิดผลดี เช่น รู้ว่าตนมีความสามารถด้านใด ควรรับผิดชอบงานประเภทใด สามารถสอนวิชาใดหรือทำงานพิเศษฝ่ายใด เป็นต้น

4. มัตตัญญตา รู้จักประมาณ คือ ครูควรรู้จักความพอเหมาะพอดีในทุก ๆ ด้าน เช่น รู้จักประมาณการใช้จ่ายทรัพย์เพื่อการบริโภคหรืออุปโภคให้เหมาะสมครูต้องรู้จักกำลังทรัพย์ และสามารถจัดสรรรายได้รายจ่ายให้เหมาะสมกับความสามารถในการหาทรัพย์ของตน ทั้งรู้จักประมาณตนในการรับผิดชอบภารกิจใด ๆ ตลอดจนการประมาณสิ่งที่ตนสอนให้เหมาะสมกับภาวะของผู้เรียนด้วย

5. กาลัญญตา รู้จักกาล คือ ครูควรรู้ว่าเวลาไหนควรทำอะไร รู้จักเวลาสอน เวลาตรวจงาน เวลาพักผ่อน เวลาแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เป็นต้น

6. ปริสสัญญตา รู้จักชุมชน คือ ครูต้องรู้จักท้องถิ่น รู้จักชุมชนตลอดจนรู้จักมารยาท ระเบียบวินัย ขนบธรรมเนียมประเพณี และข้อควรรู้ควรปฏิบัติอื่น ๆ ของชุมชนนั้น ๆ

7. ปุคคสสัญญตา รู้จักบุคคล คือ ครูต้องรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล ฐานะของแต่ละบุคคลที่ตนสมาคมด้วยสามารถปฏิบัติงานกับบุคคลต่าง ๆ ได้ถูกต้องรู้ว่าศิษย์คนใดควรจะยกย่องอย่างไรรู้ว่าศิษย์คนใดจะตำหนิหรือจะแนะนำสั่งสอนอย่างไรจึงจะได้ผลดี เป็นต้น

สรุป บุคลิกภาพคือลักษณะภายนอกและภายใน อันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งมีพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวแปรสำคัญ แต่บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สามารถสำรวจและสังเกตได้ จึงสามารถปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นบุคลิกภาพที่ดีได้ ครูจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพดีและเหมาะสมกับการเป็นครู เพราะครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทั้งยังต้องเป็นผู้พัฒนาศิษย์ให้มีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมตามที่สังคมปรารถนาอีกด้วย การที่ศิษย์จะออกไปสู่สังคมและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น ต้องเป็นคนที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมด้วย อย่างไรก็ตามสัปปุริสธรรม 7 เป็นธรรมที่ครูสามารถใช้เป็นเครื่องช่วยทั้งในการพัฒนาบุคลิกภาพของครูและสร้างเสริมค่านิยมในวิชาชีพครูได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูแต่ละคนว่ามีปัญญาและมีความพากเพียรเพียงใดครูมีบทบาทสูงเด่นเป็นผู้นำสังคม ทั้งนี้จะสำเร็จมากน้อยเพียงใดมีเพียงครูเท่านั้นเป็นผู้ชี้ขาด

พิภพ วังเงิน (2545 : 131 - 132) ได้สรุปจริยธรรมโดยทั่วไปของครู – อาจารย์ไว้ดังนี้

1. พึงเคารพผู้บังคับบัญชา
2. พึงปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยศรัทธา
3. พึงเคารพต่อสิทธิเสรีภาพของตนและของผู้อื่นอย่างเคร่งครัด
4. พึงเคารพต่อระเบียบ กฎหมายและปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ เหมือนบุคคลอื่น
5. พึงมีจิตใจสะอาด บริสุทธิ์ กว้างขวาง มีเจตนาที่ดีต่อเพื่อนครู – อาจารย์
6. ร่วมงาน ศิษย์
7. พึงมีศรัทธาและให้เกียรติต่ออาชีพครู - อาจารย์
8. งดเว้นอบายมุขทุกประเภท
9. ต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง
10. ดำรงชีวิตสอดคล้องเหมาะสมกับความเป็นครู
11. อุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง
12. ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนอย่างสุจริต
13. มีเหตุผล
14. รักษาและส่งเสริมความสามัคคี
15. ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจการต่าง ๆ
16. เป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2543 : 364 - 383) กล่าวถึงบทบาทของครู – อาจารย์ในการแนะแนวอาชีพว่าโรงเรียนเป็นสถาบันที่ประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคลที่สำคัญ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครู - อาจารย์และกลุ่มนักเรียน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม นี้จะมีผลทางพฤติกรรมต่อกัน ครู – อาจารย์ เป็นบุคคลสำคัญรองลงมาจากผู้ปกครอง บทบาทของครูจึงมีผลต่อนักเรียนมากโดยทั่วไปแล้วครู – อาจารย์ทุกคนต่างก็มีความมุ่งหมายที่จะช่วยพัฒนา

นักเรียนให้เป็นผู้ที่มีพัฒนาการที่ดีในทุก ๆ ด้านนอกจากนี้ตัวและพฤติกรรมของครู - อาจารย์ จะมีผลต่อนักเรียนเช่นกัน มีงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพท่าทีและการแสดงออกของครูที่มีผล ต่อบุคลิกภาพการแสดงออกและสุขภาพจิตของเด็กผลการวิจัยพบว่า

1. ครูที่มีลักษณะเฉื่อยชา ขาดความสามารถในการจูงใจเด็กไม่กระตือรือร้นจะทำให้ นักเรียนมีลักษณะเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ตั้งใจ เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นต่ำกว่าที่เคย

2. ครูที่มีบุคลิกแข็งกระด้าง ดุ เผด็จการ หรือมีอาการทางประสาทบางประการ ตลอดจนมีความแปรปรวนทางอารมณ์สูง จะทำให้เด็กมีสุขภาพจิตเลื่อนไปด้วย มีอาการตื่น กลัว ขี้อายไม่มั่นใจในตนเอง รู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยและบางครั้งอาจมีอาการทางประสาทด้วย ระดับความรุนแรงของพฤติกรรมจะสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับระดับความรุนแรงที่เกิดขึ้นใน ตัวครูผู้สอนนั้น

3. ครูที่มีลักษณะใจดี ตามใจเด็กปรับตัวให้เข้ากับเด็กได้ง่าย จะทำให้เด็กมีลักษณะ เอาแต่ใจตัวเองเป็นใหญ่ ให้ความร่วมมือแก่กลุ่มไม่ดีเท่าที่ควร มักมีปัญหาทางสังคมและ อารมณ์และมักจะเกิดขึ้นในห้องเรียนเสมอ

4. ครูที่มีบุคลิกภาพบางประการดึงดูดใจเด็ก สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงทาง อารมณ์ สังคม กายภาพและความคิดของเด็กได้ แล้วจัดการกับสิ่งเหล่านั้นอย่างเหมาะสมกับ เด็กแต่ละคนทำให้เด็กมีการปรับตัวดีมีความคิดสร้างสรรค์สูง มีความร่วมมือดีและใช้ชีวิตใน โรงเรียนได้ด้วยดี

บางครั้งปัญหาบางอย่างที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับพฤติกรรม ที่ไม่ถูกต้องก็อาจกลายมาเป็นปัญหาของครู - อาจารย์ได้เช่นกันแต่เนื่องจากครู - อาจารย์เป็น ผู้ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่รู้จักและใกล้ชิดกับนักเรียนของตนมากที่สุดสามารถนำความรู้ไปช่วยเด็ก โดยทำหน้าที่ประสานงานกับฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน เนื่องจากการเรียนการสอน กับงาน แนะแนวเป็นสิ่งที่ควรทำควบคู่กันไปเสมอซึ่งครู - อาจารย์มีบทบาทในการแนะแนวดังนี้คือ

1. มีหน้าที่รับผิดชอบในงานสถานที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้คือ ครูควรรู้ถึง องค์ประกอบที่จะมีผลต่อการเรียนรู้ เช่น ครูควรเข้าใจจิตวิทยาของเด็กและวัยรุ่นเพื่อนำความรู้ นั้นมาประกอบการเรียนการสอนและรู้จักที่จะทำให้บรรยากาศของการเรียนดีขึ้น

2. ทำหน้าที่สำคัญในเรื่องของการศึกษาและอาชีพ พยายามให้นักเรียนเห็นความ สำคัญของวิชาที่เรียนและลักษณะอาชีพต่าง ๆ ในระหว่างการสอน

3. ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยของครูแนะแนวในด้านต่าง ๆ เช่น การเสนอข้อมูลและการ จัดกิจกรรมแนะแนวเท่าที่จะทำได้

4. ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาในบางกรณี โดยขอความช่วยเหลือสนับสนุนจาก ฝ่ายแนะแนว

5. ครูเป็นแหล่งข้อมูลและเป็นแบบอย่างของเด็กในด้านสังคมและทักษะต่าง ๆ

นอกจากนี้การแนะน่วยังมีประโยชน์ต่อครูดังนี้

1. ช่วยให้ผู้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้นในทุกด้าน สามารถปรับปรุงการสอนและวิธีการปกครองเด็กได้อย่างเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละคนได้ดียิ่งขึ้น
2. ช่วยขจัดปัญหาหลายประการในด้านความประพฤติของนักเรียนลดลงเมื่อครูมีความเข้าใจในตัวนักเรียน
3. ถ้านักเรียนได้รับการแนะน่วยที่เหมาะสมจะทำให้พวกเขาเข้าใจและปฏิบัติตาม ทำให้ปัญหาด้านการปกครองลดน้อยลง
4. ช่วยให้ครูสามารถช่วยนักเรียนแต่ละคนให้มีโอกาสได้พัฒนาตนเองให้ดีขึ้นในด้านการเรียนเมื่อครูทราบถึงความถนัด ความสนใจและความชำนาญของนักเรียน
5. ช่วยสร้างเสริมความเข้าใจอันดีต่อกัน ในการปฏิบัติต่อกัน ในการปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกันในสังคม
6. ช่วยส่งเสริมความสามารถของครู – อาจารย์ให้เกิดความมั่นใจในตัวเองเพราะงานแนะแนวเป็นงานท้าทายความสามารถแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของตน
7. ช่วยลดความรู้สึกคับข้องใจหรือภาวะดิ่งเครียดของครู – อาจารย์ให้เกิดความสบายใจและมีความสุขขึ้นเพราะงานแนะแนวเปิดโอกาสให้ทั้งครู-อาจารย์ นักเรียนได้คลายความเครียดลงทำให้เกิดความสบายใจได้
8. ช่วยลดภาวะการณสูญเสียวทางการศึกษา การแนะแนวช่วยให้นักเรียนได้เรียนสำเร็จตามความมุ่งหมายก่อให้เกิดคุณค่าในตัวเองได้ความรู้และได้ทำงานตามความต้องการ

สรุป ครูเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทโดยตรงในการแนะแนวแก่นักเรียน การให้คำปรึกษามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการศึกษาและการเรียนการสอน ครูเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุดในห้องเรียนดังนั้นครูจึงรู้จักนักเรียนดีกว่าคนอื่นสามารถดำเนินการแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความเชื่อที่ว่าครูที่รู้จักนักเรียนอย่างละเอียดเป็นพื้นฐานของคำกล่าวที่ว่า ครูทุกคนเป็นผู้ให้คำปรึกษาได้และความต้องการของเด็กนักเรียนเป็นเรื่องใหญ่ครูต้องให้คำปรึกษาแนะแนวสนองความต้องการเหล่านั้นของเด็กนักเรียนได้เนื่องจากครูสามารถทำหน้าที่ให้คำปรึกษาได้ดังนั้นในห้องเรียนจึงต้องให้ครูมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักเรียนนอกเหนือจากการสอนและให้คำปรึกษาที่ดีแก่นักเรียนเพื่อให้เป็นประสบการณ์ที่เขาจะปรับตัวในสังคมประชาธิปไตยได้จะเห็นได้ว่าการแนะแนวมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนอย่างยิ่ง

วราลักษณ์ ไชยทัพ (2544 : 136 – 137) สรุปถึงบุคลิกภาพของครู คือ

1. มีบุคลิกภาพ มีการวางตัวที่ดี มีสัมพันธภาพที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ควรมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม น่าเชื่อถือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอารมณ์ขัน

2. เป็นคนแสวงหาความรู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ควรมีบุคลิกภาพที่พร้อมที่จะเรียนรู้และรับฟังอยู่เสมอ ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมกระบวนการเต็มใจและพร้อมที่จะเปิดเผยแสดงความคิด เพราะคงไม่มีใครอยากพูดในสิ่งที่มีความรู้เรื่องดีอยู่แล้ว

3. มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ไม่คาดไว้ล่วงหน้าได้ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

4. มีความรู้สึกไวต่อการรับรู้ของคน ทั้งด้านอารมณ์ ความรู้สึกและความพร้อมในการเรียนรู้ ตลอดจนสถานการณ์ในกลุ่มที่อาจเกิดการครอบงำทางความคิดระหว่างผู้ที่มีอิทธิพลหรืออำนาจเหนือกว่าหรือสามารถควบคุมสถานการณ์ความขัดแย้งในกลุ่ม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากที่ผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ต้องสามารถจับสังเกตให้ได้อย่างรวดเร็วและแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างเท่าทันต่อเหตุการณ์

5. พร้อมรับฟังไม่ยกตนข่มท่าน

6. สื่อสารชัดเจน

7. บุคลิกดี ในด้านบุคลิกนั้นจะรวมทุก ๆ ด้าน คือ

การแต่งกาย ควรแต่งกายสุภาพ มิดชิด เหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ควรแต่งกายรุ่มร่ามหรือฉูดฉาดจนเกินไป

บุคลิกในการดำเนินการหรือนำเสนอ ได้แก่

การยืน ควรยืนอย่างสง่าและมั่นคง กิริยาไม่วอกแวก อาจมีการเดินเข้าหาผู้เข้าร่วมเป็นระยะ ๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคย

การใช้สายตา ควรมองไปที่ผู้เข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอและควรมองไปให้ทั่วทุกจุด ไม่ควรมองเพ่งตรงแต่ด้านหน้าหรือมองแต่สื่อ กระดาน หรือข้อความเท่านั้น

การพูด ควรพูดชัดเจน ทั้งชัดถ้อยชัดคำ เช่น อักษรควบล้ำ อักษร ร - ล และสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนไม่พูดซ้ำหรือเร็วจนเกินไป ควรพูดและนำเสนออย่างเข้าใจในเนื้อหาที่ชัดเจน ไม่ตะกุกตะกัก ไม่ควรอ่านข้อความเป็นพืดยาวจนน่าเบื่อเป็นต้นและควรพูดจาอย่างสุภาพ อ่อนโยนและเป็นมิตร

การวางแขนและการใช้มือ ไม่ควรวางแขนนิ่งอยู่แต่กับข้างลำตัว ควรใช้มือและแขนร่วมในการพูดหรือนำเสนออย่างเหมาะสมพอดีแต่ควรระวังการใช้มือมากเกินไปจนน่าเวียนหัว

อารมณ์ ใจเที่ยง (2546 : 236 – 237) ได้เสนอแนะถึงสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา เช่น บรรยากาศในห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ฯลฯ ถ้าเป็นสภาพแวดล้อมที่ดีจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ส่วนทักษะการใช้วาจาหรือการทำทางเสริมบุคลิกภาพ และสื่อความหมายการใช้การทำทางเป็นพฤติกรรมแสดงออกที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้มีอาชีพครู คือ ผู้อบรม สั่งและสอนผู้เรียน ซึ่ง

จำเป็นต้องใช้การพูดการอธิบาย การแสดงออกทางสีหน้าท่าทางประกอบการพูด ดังนั้น ครูที่มีทักษะในการใช้วาจาภิรยาทำทาง ก็จะสามารถในวิธีการพูด การใช้น้ำเสียงใช้จังหวะ ประกอบกับการใช้ภิรยาทำทางชวนให้สนใจสื่อความเข้าใจได้กระจ่างชัดเจนเหมาะสมไม่เคอะเขินและเหมาะกับบุคลิกภาพของผู้เป็นครู ถ้าครูมีทักษะการใช้วาจาภิรยาทำทาง จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้ดี ประโยชน์ของการใช้วาจาภิรยาทำทางเสริมบุคลิกภาพและสื่อความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเคารพศรัทธา และเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอน เกิดความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม ทำให้ปัญหาความไม่สนใจเรียนหมดไป ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนอย่างกระจ่างแจ้ง เพราะผู้สอนมีความสามารถในการอธิบายบทเรียน หรือมอบหมายงานต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดี อันเป็นผลให้ผู้เรียนสนใจและพอใจในการเรียนวิชานั้นช่วยให้การควบคุมชั้นมีประสิทธิภาพเพราะผู้เรียนยอมรับผู้สอนเมื่อผู้สอนอบรมอย่างไร ย่อมเชื่อฟังและปฏิบัติตาม ในด้านเทคนิคการปกครองชั้นเรียนของครู ถ้าครูปกครองชั้นเรียนด้วยความยุติธรรม ยึดหลักประชาธิปไตย หลักพรหมวิหาร 4 หลักความใกล้ชิด ใช้ระเบียบกฎเกณฑ์ที่ทุกคนยอมรับ ยินดีปฏิบัติ นักเรียนก็จะอยู่ในห้องเรียนอย่างมีความสุข เกิดความรู้สึกรอบอุ้มพอใจและสบายใจ ในทางตรงกันข้าม ถ้าครูโหด ไม่ยุติธรรม เลือกที่รักมักที่ชังปกครองชั้นเรียนแบบเผด็จการ นักเรียนจะเกิดความรู้สึกไม่ศรัทธาครู ไม่เห็นคุณค่าของระเบียบกฎเกณฑ์และส่งผลให้ไม่สนใจเรียน ไม่อยากมาโรงเรียนในที่สุด

สรุป/ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อให้เกิดความสุขแก่ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะสร้างคุณลักษณะนิสัยของผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน การมีนิสัยรักการเรียนรู้อ การเป็นคนดี และการมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป ซึ่งบุคคลสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุขให้เกิดขึ้นได้ก็คือครูผู้นำทางแห่งการเรียนรู้นั้นเอง

ด้านการวัดและประเมินผล

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2545 : 72 – 76) ได้กล่าวถึงการวัดผลและประเมินผลสำหรับครูมืออาชีพ ว่าต่อไปการสอบที่ดีไม่เน้นการสอบที่เน้นเนื้อหาความรู้จากครูที่นำมาให้เพียงอย่างเดียว แต่เน้นที่กระบวนการหาความรู้และการวัดผลเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด จะต้องเน้นพฤติกรรมที่แสดงออกจริงของผู้เรียน และใช้ผลการประเมินในการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน สำหรับคัดเลือกผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภท ให้ใช้ผลการเรียนสะสม ลดความสำคัญของการสอบและเพิ่มโควตาการคัดเลือกเข้าเรียนต่อ การวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยทั่วไปมักจะมีการวัดผลควบคู่กันอยู่เสมอ เพียงแต่ครูผู้สอนไม่ทราบที่กำลังวัดผลอยู่ เช่น มีการซักถามนักเรียนในระหว่างการสอน การเดินดูนักเรียนฝึกปฏิบัติงาน การตรวจสมุดแบบฝึกหัด ฯลฯ

ดังนั้นการวัดผลจึงไม่ได้รับความสนใจ เพราะทุกอย่างถูกลืมจากครูผู้สอนเอง แต่ต่อไปนี้ครูยุคปฏิรูปการศึกษาต้องใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงซึ่งตั้งอยู่บนหลักการที่ว่า อยากให้เขาทำอะไร เป็นอย่างไร ก็วัดผลตรงนั้น และต้องวัดผลให้ถูกที่และมีความเหมาะสม เหมือนกับการสอนไม่ยึดติดที่วิธีการสอนวิธีเดียว การประเมินผลต้องกระทำควบคู่ไปด้วยกัน เพราะเป้าหมายเราคือต้องการให้นักเรียน “ เก่ง ดี และมีความสุขในการเรียน “ ซึ่งลักษณะการประเมินตามสภาพจริงนั้นสามารถที่จะวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ประเมินความสามารถจริงในชั้นเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เรียกว่า Ecological Assessment
2. ประเมินความสามารถของผู้เรียนโดยวัดจากหลักสูตรที่จัดให้โดยตรง (Direct Assessment)
3. ประเมินปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างความสามารถของนักเรียนที่ได้รับจากหลักสูตร (Dynamic Assessment)
4. ประเมินจากงานหรือโครงการที่เน้นให้เห็นกระบวนการทำงาน (Project Assessment)
5. ประเมินเพื่อตรวจสอบเป้าหมาย (Goals) ของการศึกษาก่อนจบการศึกษา (Outcome Based Assessment)

สรุป/ ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นครูนั้น ได้ทำหน้าที่ในการวัดผลและประเมินผลมาตลอดเวลาแล้ว เพียงแต่ว่าครูผู้สอนนั้นยังไม่ได้จัดการวัดผลและประเมินผลมาตลอดเวลาแล้ว เพียงแต่ว่าครูผู้สอนนั้นยังไม่ได้จัดระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดีพอ ไม่มีร่องรอยที่ครูประเมินให้เห็นได้ และสามารถปรับให้เข้ากับสภาพการณ์วัดผลและประเมินผลในปัจจุบัน เพราะการวัดผลเดิมนั้นเน้นที่วัดผลที่ใช้การสอบเพียงอย่าง แต่ในปัจจุบันเน้นกระบวนการวัดที่หลากหลายและตามสภาพที่เกิดขึ้นจริง เพราะการจัดการเรียนการสอนต่อไปนั้นต้องคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันดังนั้นครูยุคปฏิรูปจะต้องคิดหาวิธีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างน้อย ๆ คือ สั้น ง่าย สะดวกเชื่อถือได้ มีความหลากหลาย และตรวจสอบได้

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2545 : 24 - 26) ได้สรุปถึงการวัดและประเมินผลการศึกษาที่มีหลักการสำคัญคือ วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ คำนึงถึงคามยุติธรรม แปลผลให้ถูกต้องและใช้ผลการประเมินให้คุ้มค่า ความเชื่อหรือปรัชญาที่สำคัญในการวัดและประเมินผลการศึกษาคือทดสอบเพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์หรือผู้เรียน การประเมินผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานหรือปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่องเพื่อตัดสินผลการเรียนเพื่อจัดตำแหน่งเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการเพื่อพยากรณ์หรือทำนายและเพื่อประเมินค่าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองการแนะแนวและการวิจัยผู้ทำหน้าที่ประเมินควรมีคุณธรรมใน

ด้านความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความละเอียดรอบคอบ ความอดทน มีความรู้และสนใจใฝ่รู้ในหลักวิชาการวัดและการประเมินผล

รุจิร ภูสาระ (2546 : 140 - 141) กล่าวถึงปัญหาในการประเมินผลได้แก่

1. ครูจะต้องระมัดระวังในการใช้แบบทดสอบเพียงอย่างเดียวในการประเมินเพื่อตัดสินผลในท้ายที่สุด
2. ผลเสียที่เกิดเนื่องจากการประเมินประการหนึ่งคือทำให้ความสำคัญต่อความเที่ยงตรงในการวัดมากเกินไป จนทำให้ครูลืมนึกถึงข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ก่อนจะมีการวัด
3. การยึดมั่นถือมั่นในวิธีการประเมินแบบเดียวกันกับที่เคยทำการประเมินมาก่อน ทั้ง ๆ ที่สถานการณ์แตกต่างออกไป
4. การใช้วิธีการประเมินง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนกับวิชาที่มีจุดประสงค์ที่ซับซ้อน ทำให้ผลการประเมินผิดพลาด

5. ความยุ่งยากในการเลือกวิธีการที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการสังเกตอย่างเป็นระบบ

เอกรินทร์ สีมหาศาลและสุปรารธนา ยุกตะนันท์ (2546 : 24 - 26) ได้กล่าวถึงการประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนและเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาใช้เป็นฐานข้อมูลของการกำหนด แนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การจัดการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการเรียนการสอนและการประเมินผลที่เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนด้วยเหตุนี้การประเมินผลตามสภาพจริงจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยให้ผู้สอนรับรู้ข้อมูลและผลสำเร็จจากการเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่เป็นจริงโดยเน้นการประเมินความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้อย่างหลากหลายซึ่งสามารถดำเนินการได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

1. การสังเกต เป็นวิธีการที่กระทำได้ในทุกสถานการณ์และทุกสถานที่ ผู้สอนอาจกำหนดเครื่องมือและเกณฑ์ในการสังเกตหรืออาจไม่มีเครื่องมือในการสังเกตก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นที่ต้องการประเมินผู้เรียนว่ามีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการสังเกตระดับความสามารถหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาน้อยเพียงใด และวิธีการสังเกตสามารถใช้ประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจด้านทักษะกระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการประเมินโดยตั้งคำถามอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเกินไปสามารถสัมภาษณ์ผู้เรียนแต่ละคนได้ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการนิยมใช้ประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจในระดับที่สูงกว่าความรู้ความจำ และด้านความรู้สึนึกคิดที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ทศนคติค่านิยมที่ผู้เรียนยึดถือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รวมทั้งการเห็นคุณค่าในสาระการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ เป็นต้น

3. บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ความคิด ความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ และการแสดงออกของพฤติกรรมลักษณะต่าง ๆ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการเรียนรู้และแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรต่อไป

4. แบบทดสอบวัดความสามารถที่เป็นจริง เป็นวิธีการสร้างข้อสอบโดยใช้คำถามที่เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือการสร้างความรู้ใหม่จากความเข้าใจและประสบการณ์เดิมหรือจากสถานการณ์จำลองที่กำหนดขึ้นให้คล้ายคลึงกับสถานการณ์จริงเพื่อเลียนแบบสภาพจริงเป็นต้น เช่น ข้อสอบวัดทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ข้อสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในสถานการณ์ที่กำหนดเป็นต้นเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจการฝึกทักษะและกระบวนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

5. การรายงานตนเอง เป็นวิธีการประเมินด้วยการให้ผู้เรียนเขียนบรรยายความรู้สึก หรือพูดแสดงความคิดเห็นออกมาโดยตรง เพื่อประเมินความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ ความต้องการ การใช้วิธีการต่าง ๆ และการสร้างผลงานของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียนแต่ละคนมากยิ่งขึ้นและสามารถประเมินผลการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

6. การใช้แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการจัดเก็บตัวอย่างผลงานที่มีการรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ และกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชั้นของหลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้เรียนในด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนพัฒนาได้สำเร็จรวมทั้งความถนัด ความสนใจ ความพยายามแรงจูงใจ และความก้าวหน้าทางการเรียนที่สามารถนำมาประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละคนให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

สรุป วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนทำได้หลายวิธีได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง แบบทดสอบวัดความสามารถที่เป็นจริง การรายงานตนเอง การใช้แฟ้มสะสมผลงาน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

บาติस्ता (Batista.1976 : 27) ได้ศึกษาพฤติกรรมของครูที่ดีจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า พฤติกรรมของครูที่ดีประกอบด้วย การเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย มีความรู้ความสามารถในการเขียนบทความและสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน มีความรู้ในวิธีการประเมินจุดมุ่งหมายของวิชาอย่างเหมาะสมมีคุณธรรมในวิชาชีพเป็นผู้ที่ทำงานด้วยการให้บริการกับสถาบันและชุมชนให้บริการ

ทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนครู นิสิตนักศึกษาและสถาบัน

คอร์เนล (Cornell.1999 : 89 - 96) ได้ศึกษาวิจัยในกระบวนการทัศน์ของครูในยุคหน้า โดยศึกษากับครูสอนวิชาชีพเพื่อให้ทราบว่าครูจะต้องเปลี่ยนแปลงอย่างไรเนื่องจากครูต้องมีความตระหนักในการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงเร็วมาก แต่ครูและนักเรียนตอบสนองต่อเทคโนโลยีช้ามาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ครูควรมีความสามารถด้านเทคโนโลยีและสามารถใช้และสอนนักเรียนได้

สคิปเนอร์ (Scribner. 1999 : 239 - 265) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาครูอาชีพโดยอิทธิพลของบริบทของงานเพื่อการเรียนรู้ของครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบแรงจูงใจที่ครูต้องการในการพัฒนาอาชีพประสบการณ์ของครูที่จะพัฒนาตนเองเป็นอาชีพครู และอิทธิพลของบริบทที่มีผลต่อการพัฒนาครู พบว่าสิ่งจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ของครู คือ แรงจูงใจภายใน 4 ประการ ได้แก่ความต้องการความรู้ด้านเนื้อหาทักษะในการเรียนการสอนการจัดการชั้นเรียน และช่องว่างระหว่างความรู้ของนักเรียนและ แรงจูงใจภายนอก 2 ประการ คือ รางวัลกับสิทธิบัตรนอกจากนั้นการเรียนรู้เพิ่มเติมของครูประจำการเกิดจากการร่วมมือร่วมใจของครูในการพัฒนาการจัดการชั้นเรียนและการร่วมกันพัฒนาการสอนหรือทักษะการเป็นครูร่วมกัน สิ่งที่ครูต้องการสนับสนุนคือการได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยอย่างเพียงพอและการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาครูอาชีพเพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน

วอเตอร์เฮาส์ (Waterhouse.1996 : 27 – 41) ได้ศึกษาวิจัยถึงสิ่งสนับสนุนที่ทำให้เกิดแรงจูงใจกับครูอาชีพ พบว่า ในการพัฒนาครูอาชีพนั้นต้องทำไปพร้อมกับการเพิ่มอำนาจการให้มีอิสระในการทำงานเป็นการจูงใจและการสร้างขวัญกำลังใจ ในด้านเงินเดือน ค่าตอบแทนหรือเงินสวัสดิการอื่น ๆ ที่จะทำให้ครูมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและพบว่า แรงจูงใจที่สำคัญที่สุดของครูคือการที่นักเรียนประสบความสำเร็จและความสำเร็จของงานที่ทำ แต่ถ้าวาระดับเงินเดือนและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยและสวัสดิการยังไม่ดีเพียงพอจะทำให้ไม่สามารถพัฒนาครูเข้าสู่ครูอาชีพได้ เพราะจะเกี่ยวข้องกับความเต็มใจในการพัฒนาตนเอง และการคงอยู่ในอาชีพครู และพบว่าครูไม่ต้องการมีระดับเงินเดือนแบบคิดระบบเดียวให้มีความยุติธรรมในการให้รางวัลหรือความดีความชอบและการจัดพิจารณาเงินเดือนหรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ ควรคิดในหลายมิติ

5.2 งานวิจัยในประเทศ

พรทิพย์พา ท่อสุวรรณ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอนวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรีใน 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอนและด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่าครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตร

วิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านผู้สอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและเฉพาะด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูประจำและครูจ้างสอน ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 15 ปีและมากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภิราษ รัตนันต์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ของนิสิต ภาควิชาคสมทบ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในห้าด้าน คือ หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและด้านสื่อการสอนและปัจจัยเกื้อหนุน พบว่านิสิตระดับปริญญาตรี ภาควิชาคสมทบมีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมทุกด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาและตัวแปรสถานภาพการศึกษามีทัศนคติโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนิสิตที่มีสถาบันการศึกษาเดิมต่างกันมีทัศนคติด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติส่วนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ นิสิตที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีทัศนคติด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญส่วนด้าน อื่น ๆ และโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุรวีย์ เพียรเพชรเลิศ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผลและเปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปีและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจศึกษา จำนวน 95 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ทุกด้านมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก นิสิตที่ระดับชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรายด้านด้านหลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

สมจิต กลิ่นน้อย (2546 : 82 – 84) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผลและเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูธุรกิจจำแนกตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์ การสอนวิชาอาชีพธุรกิจ การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและขนาดของโรงเรียนโดยใช้กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือครูที่สอนรายวิชาอาชีพธุรกิจระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 83 คน พบว่าครูธุรกิจมีปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากครูธุรกิจที่มีเพศ ประสบการณ์การสอนวิชาอาชีพธุรกิจและผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูธุรกิจที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการเตรียมการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมนึก หอมนาน (2546 : 60 - 61) ได้ศึกษาความต้องการด้านนิเทศการสอนของครูธุรกิจ ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างครูธุรกิจจำนวน 114 คน พบว่า ครูธุรกิจมีความต้องการด้านการนิเทศการสอนโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ครูธุรกิจที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการนิเทศการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูธุรกิจที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการนิเทศการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความต้องการด้านการนิเทศการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูธุรกิจที่มีอายุต่างกันมีความต้องการด้านการนิเทศการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิญา เหมระ (2544 : 63 - 64) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ครูที่ทำการสอนรายวิชาธุรกิจระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2543 จำนวน 207 คน พบว่า ครูธุรกิจมีการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผลและรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

อารมณฺ์ ทิมจำลอง (2542 : 52 - 57) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาวิชาการของครูธุรกิจในวิทยาเขตสาขาช่างก่อสร้างสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเขตกรุงเทพโดยประชากรที่ใช้ จำนวน 5 วิทยาเขต 77 คน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาวิชาการของครูธุรกิจในวิทยาเขตสาขาช่างก่อสร้างสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตกรุงเทพมหานคร คือการพัฒนาโดยตนเองการพัฒนาโดยวิทยาเขตจัดขึ้น และการพัฒนาโดยสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ปรากฏว่า ครูธุรกิจมีความต้องการพัฒนาวิชาการมากในทุกข้อ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 4 สถาบันได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการเซตุน วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย จำนวนครูธุรกิจทั้งสิ้น 243 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูธุรกิจในด้านต่าง ๆ แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. รวบรวมเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสาร งานวิจัยและการสังเกตการณ์เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามเป็นรายชื่อ โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายทุกระดับความคิดเห็นทั้ง 5 ด้าน

3. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 สร้างเป็นเครื่องมือแบบสอบถามเกี่ยว

กับสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงตามทักษะของครูธุรกิจใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรจำนวน 18 ข้อ ด้านเทคนิควิธีการสอนจำนวน 13 ข้อ ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนจำนวน 12 ข้อ ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพจำนวน 13 ข้อและ ด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 13 ข้อ รวมทั้งสิ้น 69 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาให้ครอบคลุมความคิดเห็นทั้ง 5 ด้าน

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาความให้ครอบคลุมเนื้อหา สำนวนและ ภาษาที่ใช้และให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้แบบสอบถามมีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องชัดเจนและให้สมบูรณ์อีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูธุรกิจที่สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรีและวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ จำนวน 50 คน แล้วนำแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และนำไปวิเคราะห์ หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วคัดเลือกข้อความที่ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .66 ถึง 1.00 ได้ข้อที่ผ่านแต่ละ 10 ข้อ นำไปใช้เป็นข้อคำถามรวมทั้งสิ้น 50 ข้อ และหาค่าความสอดคล้องโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α = Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบทั้งฉบับ = 0.98

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างครูธุรกิจที่สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้อำนวยการแต่ละแห่ง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่าง วันที่ 13 มีนาคม ถึง 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 โดยติดต่อผู้อำนวยการสถาบันแต่ละแห่งเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือให้ครูธุรกิจตอบแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามคืนกลับมาครบทุกฉบับรวมทั้งสิ้น 243 ฉบับ

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วเพื่อตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม

4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูธุรกิจ
2. หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ประมาณค่าคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test
4. เปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of Variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

5. รวบรวมปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปความถี่ประกอบความเรียงและนำไปประกอบในการอภิปรายผลการวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

5.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนโดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร IOC (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 95)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 85)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{(N \sum X^2 - (\sum X)^2)(N \sum Y^2 - (\sum Y)^2)}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถาม
	$\sum X, \sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนน X และ Y ตามลำดับ
	$\sum X^2, \sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน X และ Y แต่ละตัว ยกกำลังสอง ตามลำดับ
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
	N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

5.2.3 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 221 - 222)

$$\alpha = \frac{N}{N - 1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

5.3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 166)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5.3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5.3.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference) เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่ม กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร การกำหนดสัญลักษณ์ย่อ ซึ่งใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

N	แทน	จำนวนครูธุรกิจในกลุ่มเป้าหมาย
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D .	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ F (F-distribution)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยทัศนะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครโดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านโดยแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบายดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางการศึกษา สาขา/

แผนกวิชาที่สังกัด ประสบการณ์การสอน และความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครูธุรกิจ

ข้อมูล	จำนวนคน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. ระดับการศึกษาสูงสุด		
1.1 ปริญญาตรี	147	60.50
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี	96	39.50
รวม	243	100.00
2. วุฒิทางการศึกษา		
2.1 ครุมีวุฒิทางการศึกษา	140	57.60
2.2 ครูไม่มีวุฒิทางการศึกษา	103	42.40
รวม	243	100.00
3. สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด		
3.1 การบัญชี	63	25.90
3.2 การเลขานุการ	61	25.10
3.3 การตลาด	61	25.10
3.4 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	58	23.90
รวม	243	100.00
4. ประสบการณ์การสอน		
4.1 ต่ำกว่า 10 ปี	95	39.10
4.2 10 ปีขึ้นไป	148	60.90
รวม	243	100.00
5. ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ		
5.1 น้อยกว่า 3 ครั้ง	68	28.00
5.2 3 - 5 ครั้ง	92	37.90
5.3 มากกว่า 5 ครั้ง	83	34.20
รวม	243	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ครูธุรกิจตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 243 คน ส่วนใหญ่เป็นครูธุรกิจที่มีการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี มีวุฒิทางการศึกษา สังกัดสาขาการบัญชี มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ 3 - 5 ครั้ง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมและเป็นรายข้อทั้ง 5 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผล

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจโดยรวมและรายด้าน

สภาพการจัดการเรียนการสอน ในทักษะของครูธุรกิจ	— X	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านหลักสูตร	3.41	0.80	ปานกลาง
ด้านเทคนิควิธีการสอน	3.60	0.67	มาก
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	3.27	0.84	ปานกลาง
ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ	3.69	0.57	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล	3.81	0.78	มาก
รวม	3.56	0.64	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ และด้านการวัดและประเมินผลครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านอื่น ๆ ที่เหลือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจในด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร	— X	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. มีการชี้แจงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทางธุรกิจ ให้ครูทุกคนได้ทราบ	3.38	1.18	ปานกลาง
2. หลักสูตรมุ่งเน้นทักษะที่จำเป็นในการ ประกอบอาชีพธุรกิจอย่างเพียงพอ	3.61	0.97	มาก
3. โครงสร้างของหลักสูตรเหมาะสมต่อการเรียน การสอนด้านวิชาชีพธุรกิจ	3.48	0.89	ปานกลาง
4. เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทางธุรกิจ	3.49	0.90	ปานกลาง
5. เนื้อหากลุ่มวิชาพื้นฐานช่วยส่งเสริมการเรียน การสอนวิชาชีพธุรกิจ	3.39	0.89	ปานกลาง
6. เนื้อหาของหลักสูตรทันสมัยและเหมาะสมกับ สภาพปัจจุบัน	3.34	0.93	ปานกลาง
7. จำแนกชั่วโมงทฤษฎีและปฏิบัติและการ ฝึกงานจัดไว้เป็นสัดส่วนเหมาะสม	3.37	1.03	ปานกลาง
8. หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริงกับสภาพ ปัจจุบันและนำไปใช้ประกอบอาชีพได้	3.41	0.99	ปานกลาง
9. เนื้อหากลุ่มวิชาชีพทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทางเทคนิคการปฏิบัติทางด้านธุรกิจ	3.45	0.86	ปานกลาง
10. มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย	3.20	1.03	ปานกลาง
รวม	3.41	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรื่องหลักสูตรมุ่งเน้นทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพธุรกิจอย่างเพียงพอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สำหรับข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจในด้านเทคนิค
วิธีการสอนโดยรวมและรายข้อ

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านเทคนิควิธีการสอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ท่านมีความรู้ความสามารถในการสอนรายวิชาทางด้านธุรกิจ	3.91	0.76	มาก
2. ครูและผู้เรียนมีการร่วมกันกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.52	0.82	มาก
3. ท่านสามารถเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะวิชาที่สอน	3.74	0.84	มาก
4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	3.51	0.86	มาก
5. มีความพยายามที่จะหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประกอบการสอน	4.02	0.82	มาก
6. มีวิธีดำเนินการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก	4.09	0.76	มาก
7. ใช้กระบวนการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอนในหลาย ๆ วิธีประกอบกันในการสอน	3.71	0.99	มาก
8. มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพธุรกิจ	3.20	1.10	ปานกลาง
9. มีการนำผู้เรียนไปทัศนศึกษา ดูงานด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสมัยใหม่นอกสถานที่	3.05	1.12	ปานกลาง
10. มีการบูรณาการการสอนทางธุรกิจกับศาสตร์สาขาอื่น ๆ	3.25	1.06	ปานกลาง
รวม	3.60	0.67	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านเทคนิควิธีการสอนโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ครูธุรกิจมีทักษะว่ามีความเหมาะสมมากที่สุดคือ มีวิธีดำเนินการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ส่วนที่เหลือจำนวน 3 ข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจในการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนโดยรวมและรายข้อ

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. มีการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ของสื่อการเรียนการสอน เช่น ของจริง หุ่นจำลอง รูปภาพ มาใช้ประกอบการสอนมีความเหมาะสม	3.43	0.92	ปานกลาง
2. สามารถเลือกสื่อการสอนที่ใช้อธิบายเนื้อหาวิชาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน	3.42	0.96	ปานกลาง
3. สื่อและอุปกรณ์การสอนของสถานศึกษามีความทันสมัย	2.96	1.15	ปานกลาง
4. สื่อการเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้สอน	2.95	1.15	ปานกลาง
5. ครูสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ต่าง ๆ ทางธุรกิจจากอินเทอร์เน็ตมาเพิ่มเติมในการสอนเป็นประจำ	3.64	0.97	มาก
6. มีความรู้และความเข้าใจในการใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอน	3.52	0.98	มาก
7. มีการติดตามพัฒนาการและความก้าวหน้าของ ICT เพื่อจะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนทางธุรกิจได้	3.52	1.03	มาก
8. สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ	2.86	1.20	ปานกลาง
9. สถานศึกษามีวารสารและตำราเพื่อการค้นคว้าทางด้านธุรกิจและเทคโนโลยีในห้องสมุดอย่างเพียงพอ	3.48	0.93	ปานกลาง
10. มีการผลิตและการนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางธุรกิจ	2.93	1.23	ปานกลาง
รวม	3.27	0.84	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ครูธุรกิจมีทักษะว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ครูสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ต่าง ๆ ทางธุรกิจจากอินเทอร์เน็ตมาเพิ่มเติมในการสอนเป็นประจำ ส่วนที่เหลือจำนวน 7 ข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจในด้านผู้สอน และการแนะแนวอาชีพโดยรวมและรายข้อ

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ	— X	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. ท่านมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครูธุรกิจ	4.08	0.75	มาก
2. ท่านตรงต่อเวลาในการสอน	4.19	0.74	มาก
3. ท่านเป็นตัวอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรมกับ ผู้เรียน	4.36	0.70	มาก
4. ปฏิบัติหน้าที่สอนด้วยความศรัทธา	4.50	0.69	มาก
5. ครูเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของผู้เรียน	3.93	1.05	มาก
6. ครูมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน	3.89	0.95	มาก
7. ครูสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ตามความถนัดของผู้เรียนเพียงใด	3.99	0.86	มาก
8. ครูสามารถแนะนำสถานที่เรียนต่อหรือฝึกอาชีพได้	3.96	0.95	มาก
9. พยายามให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของวิชาที่ เรียนและลักษณะอาชีพต่าง ๆ ในระหว่างการสอน	4.09	0.89	มาก
10. ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยของครูแนะแนวในด้านต่าง ๆ ด้วยการเสนอข้อมูลและการจัดกิจกรรมแนะแนว เท่าที่จะทำได้	3.86	1.07	มาก
รวม	3.69	0.57	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศ
นียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพว่ามีความเหมาะสมโดยรวมและรายข้อ
อยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูธุรกิจในด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมและรายข้อ

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล	— X	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. สามารถสร้างเครื่องมือในการวัดผลได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์	3.63	1.00	มาก
2. มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบการประเมินตามหลัก สูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ฉบับ พ.ศ. 2546) อย่างดี	3.67	1.06	มาก
3. ครูมีการทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อน ทำการสอน	3.73	1.02	มาก
4. มีการใช้วิธีการวัดผลหลายรูปแบบ	3.72	1.19	มาก
5. มีการนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการ สอน	3.96	0.81	มาก
6. มีการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อให้ทราบ ข้อดีข้อบกพร่องของผู้เรียน	3.85	0.97	มาก
7. ทำการวัดผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.00	0.89	มาก
8. มีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่าง เรียนและหลังเรียนเพื่อนำผลมาพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	3.84	1.05	มาก
9. มีการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน	3.98	0.87	มาก
10. มีการประเมินร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู	3.72	0.98	มาก
รวม	3.81	0.78	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอนด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ และด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางการศึกษา สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด ประสบการณ์การสอนและความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามระดับการศึกษา

สภาพการจัดการเรียน การสอน	ปริญญาตรี (N = 147)		สูงกว่าปริญญาตรี (N= 96)		t	Prob
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตร	3.46	0.79	3.34	0.83	1.17	0.24
2. ด้านเทคนิควิธีการสอน	3.63	0.66	3.55	0.69	0.91	0.37
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อ การสอน	3.34	0.79	3.17	0.90	1.54	0.13
4. ด้านผู้สอนและการแนะแนว อาชีพ	3.68	0.55	3.71	0.60	-0.36	0.72
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.85	0.77	3.37	0.78	1.02	0.31
รวม	3.59	0.63	3.50	0.67	1.06	0.29

จากตาราง 8 พบว่า ครูธุรกิจที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

สภาพการจัดการเรียน การสอน	ครูมีวุฒิทางการ ศึกษา(N = 140)		ครูไม่มีวุฒิทางการ ศึกษา (N = 103)		t	Prob
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตร	3.62	0.74	3.13	0.81	4.90**	0.00
2. ด้านเทคนิควิธีการสอน	3.75	0.66	3.40	0.64	4.03**	0.00
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและ สื่อการสอน	3.45	0.80	3.03	0.82	3.94**	0.00
4. ด้านผู้สอนและการแนะแนว อาชีพ	3.84	0.54	3.50	0.54	4.97**	0.00
5. ด้านการวัดและประเมินผล	4.06	0.70	3.48	0.75	6.11**	0.00
รวม	3.74	0.59	3.31	0.63	5.48**	0.00

จากตาราง 9 พบว่า ครูธุรกิจที่มีวุฒิทางการศึกษากับไม่มีวุฒิทางการศึกษามีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามคณะ/สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด

ทักษะที่มีต่อสภาพการ จัดการเรียนการสอน ด้านต่าง ๆ	การบัญชี (N = 63)			การเลขานุการ (N = 61)			การตลาด (N = 61)			คอมพิวเตอร์ธุรกิจ (N = 58)			รวม (N = 243)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านหลักสูตร	3.56	.67	มาก	3.31	.99	ปานกลาง	3.24	.77	ปานกลาง	3.53	.73	มาก	3.41	.80	ปานกลาง
2. ด้านเทคนิควิธีการสอน	3.76	.65	มาก	3.63	.70	มาก	3.38	.65	ปานกลาง	3.62	.65	มาก	3.60	.67	มาก
3. ด้านการใช้เทคโนโลยี และสื่อการสอน	3.43	.78	ปานกลาง	3.24	.83	ปานกลาง	2.93	.79	ปานกลาง	3.49	.85	ปานกลาง	3.27	.84	ปานกลาง
4. ด้านผู้สอนและการ แนะแนวอาชีพ	3.80	.61	มาก	3.78	.53	มาก	3.67	.50	มาก	3.51	.58	มาก	3.69	.57	มาก
5. ด้านการวัดและประเมิน ผล	4.05	.71	มาก	3.84	.86	มาก	3.53	.72	มาก	3.82	.74	มาก	3.81	.78	มาก
รวม	3.72	.60	มาก	3.56	.69	มาก	3.35	.61	ปานกลาง	3.60	.64	มาก	3.56	.64	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาการบัญชีมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงใน ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูธุรกิจที่สังกัดสาขาการเลขานุการมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านหลักสูตรและด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาการตลาดมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอนและด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากส่วนในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามสาขา/แผนกวิชาที่สังกัด

สภาพการจัดการเรียนการสอน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Prob
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	4.69	1.56	2.47	.063
	ภายในกลุ่ม	239	151.45	0.63		
	รวม	242	156.14			
2. ด้านเทคนิควิธีการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.59	1.53	3.49*	.016
	ภายในกลุ่ม	239	104.62	0.44		
	รวม	242	109.21			
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	11.39	3.80	5.76**	.001
	ภายในกลุ่ม	239	157.69	0.66		
	รวม	242	169.08			
4. ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.22	1.07	3.47*	.017
	ภายในกลุ่ม	239	74.04	0.31		
	รวม	242	77.26			
5. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	8.48	2.83	4.90**	.003
	ภายในกลุ่ม	239	137.82	0.58		
	รวม	242	146.30			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.37	1.46	3.63*	.014
	ภายในกลุ่ม	239	95.94	0.40		
	รวม	242	100.31			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาแตกต่างกันมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับด้านเทคนิควิธีการสอนและด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนและด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในด้านเทคนิควิธีการสอน จำแนกตามสาขาวิชา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันเป็นรายคู่

สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด	การตลาด	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	การเลขานุการ	การบัญชี
— X	3.38	3.62	3.63	3.76
ด้านเทคนิควิธี				
การสอน				
การตลาด	3.38	-	0.25*	0.38*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.62	-	0.00	0.14
การเลขานุการ	3.63	-	-	0.13
การบัญชี	3.76	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน จำแนกตามสาขา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันเป็นรายคู่

สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด		การตลาด	การเลขานุการ	การบัญชี	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
	X	2.93	3.24	3.43	3.49
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน					
การตลาด	2.93	-	0.30*	0.49*	0.56*
การเลขานุการ	3.24	-	-	0.18	0.26
การบัญชี	3.43	-	-	-	0.07
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.49	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 และตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD พบว่า ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจกับสาขาการตลาดมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านเทคนิควิธีการสอนและ ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมมากกว่าสาขาการตลาด ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาเลขานุการกับสาขาการตลาดมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านเทคนิควิธีการสอนและด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจสาขาเลขานุการมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมมากกว่าสาขาการตลาด ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาการบัญชีกับสาขาการตลาดมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านเทคนิควิธีการสอนและ ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจสาขาการบัญชีมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมมากกว่าสาขาการตลาด

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ จำแนกตามสาขาวิชา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันเป็นรายคู่

สาขา/แผนก วิชาที่สังกัด	— X	คอมพิวเตอรื ธุรกิจ 3.51	การตลาด 3.67	การ เลขานุการ 3.78	การบัญชี 3.80
ด้านผู้สอนและ การแนะแนว อาชีพ					
คอมพิวเตอรื ธุรกิจ	3.51	-	0.16	0.27*	0.30*
การตลาด	3.67	-	-	0.11	0.13
การเลขานุการ	3.78	-	-	-	0.03
การบัญชี	3.80	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD พบว่า ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาการเลขานุการกับสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจสาขาการเลขานุการมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมมากกว่าสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาการบัญชีกับสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจสาขาการบัญชีมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมมากกว่าสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามสาขาวิชา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันเป็นรายคู่

สาขา/แผนกวิชา ที่สังกัด		การตลาด	คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ	การ เลขานุการ	การบัญชี
	$\bar{X}$	3.53	3.82	3.84	4.05
ด้านการวัดและ ประเมินผล					
การตลาด	3.53	-	0.29*	0.32*	0.52*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3.82	-	-	0.02	0.23
การเลขานุการ	3.84	-	-	-	0.21
การบัญชี	4.05	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD พบว่า ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจกับสาขาการตลาดมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล ว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมมากกว่าสาขาการตลาด ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาการเลขานุการกับสาขาการตลาดมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจสาขาการเลขานุการมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมมากกว่า

สาขาการตลาด ครูธุรกิจที่สังกัดสาขาการบัญชีกับสาขาการตลาดมีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล ว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจสาขาการบัญชีมีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมมากกว่าสาขาการตลาด

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามประสบการณ์การสอน

สภาพการจัดการเรียนการสอน	ต่ำกว่า 10 ปี (N = 95)		10 ปีขึ้นไป (N = 148)		t	Prob
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตร	3.11	0.88	3.60	0.68	-4.59**	0.00
2. ด้านเทคนิควิธีการสอน	3.33	0.67	3.77	0.62	-5.20**	0.00
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	2.99	0.88	3.45	0.76	-4.18**	0.00
4. ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ	3.40	0.55	3.88	0.49	-6.98**	0.00
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.38	0.80	4.09	0.62	-7.36**	0.00
รวม	3.24	0.68	3.76	0.53	-6.27**	0.00

จากตาราง 16 พบว่า ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ

ทักษะที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ	น้อยกว่า 3 ครั้ง (N = 68)			3 - 5 ครั้ง (N = 92)			มากกว่า 5 ครั้ง (N = 83)			รวม (N = 243)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านหลักสูตร	3.15	.77	ปานกลาง	3.45	.82	ปานกลาง	3.59	.76	มาก	3.41	.80	ปานกลาง
2. ด้านเทคนิควิธีการสอน	3.36	.65	ปานกลาง	3.61	.62	มาก	3.79	.69	มาก	3.60	.67	มาก
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	2.99	.85	ปานกลาง	3.29	.82	ปานกลาง	3.48	.78	ปานกลาง	3.27	.84	ปานกลาง
4. ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ	3.53	.60	มาก	3.72	.55	มาก	3.80	.53	มาก	3.70	.57	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.58	.81	มาก	3.84	.80	มาก	3.98	.69	มาก	3.81	.78	มาก
รวม	3.32	.65	ปานกลาง	3.58	.65	มาก	3.73	.58	มาก	3.56	.64	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และการพัฒนาวิชาชีพน้อยกว่า 3 ครั้ง , 3 – 5 ครั้งและมากกว่า 5 ครั้งมีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้น้อยกว่า 3 ครั้ง มีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ และด้านการวัดและประเมินว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากส่วนในด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ 3 – 5 ครั้ง มีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากส่วนในด้านหลักสูตรและด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้มากกว่า 5 ครั้งมีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากส่วนในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ

สภาพการจัดการเรียนการสอน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Prob.
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	7.53	3.76	6.08**	.003
	ภายในกลุ่ม	240	148.60	0.62		
	รวม	242	156.13			
2. ด้านเทคนิควิธีการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.02	3.51	8.24**	.000
	ภายในกลุ่ม	240	102.19	0.43		
	รวม	242	109.21			
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	9.18	4.59	6.89**	.001
	ภายในกลุ่ม	240	159.90	0.67		
	รวม	242	169.08			
4. ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.72	1.36	4.37*	.014
	ภายในกลุ่ม	240	74.55	0.31		
	รวม	242	77.26			
5. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	6.08	3.04	5.21**	.006
	ภายในกลุ่ม	240	140.22	0.58		
	รวม	242	146.30			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	6.26	3.13	7.99**	.000
	ภายในกลุ่ม	240	94.05	0.39		
	รวม	242	100.31			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ครูธุรกิจที่จำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนและด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านหลักสูตร จำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็นรายคู่

ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้	$\bar{X}$	น้อยกว่า 3 ครั้ง	3 – 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง
		3.15	3.45	3.59
ด้านหลักสูตร				
น้อยกว่า 3 ครั้ง	3.15	-	0.30*	0.44*
3 – 5 ครั้ง	3.45	-	-	0.14
มากกว่า 5 ครั้ง	3.59	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านเทคนิควิธีการสอน จำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็นรายคู่

ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้	$\bar{X}$	น้อยกว่า 3 ครั้ง	3 – 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง
		3.36	3.61	3.80
ด้านเทคนิควิธีการสอน				
น้อยกว่า 3 ครั้ง	3.36	-	0.25*	0.43*
3 – 5 ครั้ง	3.61	-	-	0.18
มากกว่า 5 ครั้ง	3.80	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน จำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็นรายคู่

ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้	$\bar{X}$	น้อยกว่า 3 ครั้ง	3 – 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง
		2.99	3.29	3.48
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน				
น้อยกว่า 3 ครั้ง	2.99	-	0.30*	0.50*
3 – 5 ครั้ง	3.29	-	-	0.20
มากกว่า 5 ครั้ง	3.48	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ จำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็นรายคู่

ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้	$\bar{X}$	น้อยกว่า 3 ครั้ง	3 – 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง
		3.53	3.72	3.80
ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ				
น้อยกว่า 3 ครั้ง	3.53	-	0.19*	0.26*
3 – 5 ครั้ง	3.72	-	-	0.07
มากกว่า 5 ครั้ง	3.80	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันเป็นรายคู่

ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้		น้อยกว่า 3 ครั้ง	3 – 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง
	$\bar{X}$	3.58	3.83	3.98
ด้านการวัดและประเมินผล				
น้อยกว่า 3 ครั้ง	3.58	-	0.26*	0.40*
3 – 5 ครั้ง	3.83	-	-	0.14
มากกว่า 5 ครั้ง	3.98	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 ตาราง 20 ตาราง 21 ตาราง 22 และตาราง 23 แสดงให้เห็นว่าเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD พบว่า ครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพน้อยกว่า 3 ครั้งกับ 3 – 5 ครั้งมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยี และสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพและด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพน้อยกว่า 3 ครั้งมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมน้อยกว่าครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ 3 – 5 ครั้ง ส่วนครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพน้อยกว่า 3 ครั้งกับมากกว่า 5 ครั้งมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพและด้านการวัดและประเมินผลว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพน้อยกว่า 3 ครั้งมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมน้อยกว่าครูธุรกิจที่มีจำนวนความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพมากกว่า 5 ครั้ง

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เนื้อหาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพและด้านการวัดและประเมินผลปรากฏผลดังแสดงในตาราง 24 - 26

ตาราง 24 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านหลักสูตรและด้านเทคนิควิธีการสอน

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านหลักสูตร	
1.ควรแจกหลักสูตรให้หัวหน้าแผนกวิชาเพื่อให้ครูในแผนกวิชาศึกษา	22
2.สร้างหลักสูตรระยะสั้นให้มากขึ้นและสอดคล้องกับธุรกิจปัจจุบัน	17
3.จัดรายวิชาภาษาอังกฤษวิชาชีพให้เพิ่มขึ้น	20
4.ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีการเลือกรายวิชาที่สนใจและคิดว่าเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่จะออกไปประกอบอาชีพที่เป็นความต้องการของธุรกิจ	10
5.ควรมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองเพื่อให้ได้ความรู้ตามความต้องการของท้องถิ่น	19
6.น่าจะเจาะลึกในวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้จริง	15
7.เปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี	25
ด้านเทคนิควิธีการสอน	
1.ควรเปิดอบรมเทคนิควิธีการสอนให้กับครูอาจารย์อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และจะได้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอนเด็กนักเรียน	49
2.ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสฝึกงานหรือรับประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการ	25
3.เน้นผู้เรียนให้รู้จักค้นคว้าแล้วนำเสนอรายงานสิ่งที่ค้นคว้าเพื่อให้รู้จักแสวงหาข้อมูลและการทำรายงานที่ดีมีประสิทธิภาพ	15

ตาราง 25 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นของครู
ธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านการ
ใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนและด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน	
1.ควรมีการจัดทำสื่อการสอนจำหน่ายในแต่ละชุดวิชาเพื่อสะดวก ในการนำไปใช้	15
2.ควรให้การสนับสนุนเพื่อเป็นกำลังใจให้ครูสามารถผลิต นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้	13
3.พยายามสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาดูงานสถานประกอบการที่มี เทคโนโลยีที่ทันสมัย	10
4.ควรมีการเรียนการสอนโดยเน้นสารสนเทศให้มากขึ้น	10
5.น่าจะมีหน่วยงานในสถานศึกษาช่วยผู้สอนในเรื่องของสื่อ IT	17
6.ควรมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกคอยชี้แนะให้ คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในด้านการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ	8
ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ	
1.ควรมีการแนะแนวการเรียนและอาชีพให้มากยิ่งขึ้น	19
2.ควรให้ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อครูสามารถแนะนำให้ดีที่สุดแก่นักเรียน	25
3.ครูผู้สอนมากกว่า 50 % ยังต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มี การพัฒนาด้านศักยภาพด้านการแนะแนวอาชีพเพื่อที่จะได้รับ ข้อมูลข่าวสารในด้านการแนะแนวอาชีพเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน	27
4.ควรแนะแนวอาชีพควบคู่ไปกับการสอนด้วยเพื่อให้ครูรู้จักดี ของผู้เรียน	20
5.ควรจัดทำนิเทศการแนะแนวอาชีพรวมทั้งเปิดกว้างให้สถาบัน การศึกษาอื่น ๆ เข้ามาร่วมนิเทศด้วย	14
6.ผู้สอนต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงานหรือเกี่ยวข้องกับ ผู้สำเร็จการศึกษา	15

ตาราง 26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นของครู
ธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านการ
วัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล	
1.ควรสนับสนุนให้มีอุปกรณ์ในการวัดผลที่ทันสมัยเช่น เครื่อง ตรวจข้อสอบ	29
2.ควรควรมีการตรวจการประเมินสภาพจริงโดยการนิเทศการ เรียนการสอน	20
3.ควรเปิดอบรมในเรื่องการวัดผลประเมินผลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	17
4.ควรมีการแจ้งผลสอบทางไปรษณียบัตร หรือ จดหมายถึง ผู้ปกครอง หรือ Internet ได้	32

จากตาราง 24 ตาราง 25 และ ตาราง 26 แสดงให้เห็นว่า ครูธุรกิจที่สอนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการจัดการ
เรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ครูธุรกิจเห็นว่าควรเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี
และควรแจกหลักสูตรให้หัวหน้าแผนกวิชาเพื่อให้ครูในแผนกวิชาศึกษา
2. ด้านเทคนิควิธีการสอน ครูธุรกิจเห็นว่าควรเปิดอบรมเทคนิควิธีการสอนให้กับครู
อาจารย์อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และจะได้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ
มาประยุกต์ใช้ในการสอนเด็กนักเรียน
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ครูธุรกิจเห็นว่าน่าจะมีหน่วยงานใน
สถานศึกษาช่วยผู้สอนในเรื่องของสื่อ IT และควรมีการจัดทำสื่อการสอนจำหน่ายในแต่ละชุด
วิชาเพื่อสะดวกในการนำไปใช้
4. ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ครูธุรกิจเห็นว่าครูผู้สอนมากกว่า 50 % ยังต้อง
ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านศักยภาพ ด้านการแนะแนวอาชีพเพื่อที่จะได้รับ
ข้อมูลข่าวสารในด้านการแนะแนวอาชีพเป็นไปในทิศทางเดียวกันและควรให้ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อ
ครูสามารถแนะนำได้ดีที่สุดแก่นักเรียน
5. ด้านการวัดและประเมินผล ครูธุรกิจเห็นว่าควรมีการแจ้งผลสอบทางไปรษณียบัตร
หรือ จดหมายถึงผู้ปกครองหรือ Internet ได้และ ควรสนับสนุนให้มีอุปกรณ์ในการวัดผลที่
ทันสมัยเช่น เครื่องตรวจข้อสอบ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยกำหนดประเด็นไว้ตามลำดับดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทักษะของครูธุรกิจ 5 ด้านคือ
 - 1.1 ด้านหลักสูตร
 - 1.2 ด้านเทคนิควิธีการสอน
 - 1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน
 - 1.4 ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ
 - 1.5 ด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทักษะของครูธุรกิจจำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางการศึกษา สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด ประสบการณ์การสอน ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ
3. เพื่อรวบรวมปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูธุรกิจที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. ครูธุรกิจที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ครูธุรกิจที่มีสาขา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ครูธุรกิจที่มีความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจาก 4 สถาบัน คือ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการเซตุนพ วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ได้กลุ่มเป้าหมายจำนวน 243 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ตัวเลือกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพและด้านการวัดและประเมินผล

ลักษณะเครื่องมือ

แบบสอบถามวัดทัศนะด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ และด้านการวัดและประเมินผลของครูธุรกิจที่สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครูธุรกิจเป็นแบบสอบถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของครูธุรกิจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพและ ด้านการวัดและประเมินผลของครูธุรกิจที่สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด

เห็นด้วยในระดับมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยในระดับมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยในระดับปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยในระดับน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ครูธุรกิจเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้อำนวยการแต่ละแห่ง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่าง วันที่ 13 มีนาคม ถึง 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 โดยติดต่อผู้อำนวยการสถาบันแต่ละแห่งเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือให้ครูธุรกิจตอบแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามคืนกลับมาทั้งหมด 243 ฉบับ
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วเพื่อตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม
4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อรับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package the Social Sciences/ Personal Computer Plus)
2. หาค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 คือข้อมูลส่วนตัวของครูธุรกิจ
3. วิเคราะห์ทัศนคติของครูธุรกิจที่สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ และด้านการวัดและประเมินผลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมายกำหนดช่วงคะแนน (Class Interval) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 – 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 – 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 – 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด
4. การเปรียบเทียบทัศนคติของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครตามตัวแปรระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิต่างการศึกษา สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด ประสบการณ์การสอนและความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพวิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทดสอบรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least – Significant Different)

5. นำปัญหาและข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดที่กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามจำนวน 243 คน ที่เห็นเป็นความคิดเห็นใกล้เคียงกันหาความถี่

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของครูธุรกิจซึ่งมีครูธุรกิจทั้งสิ้น 243 คน

1. ระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 และสูงกว่าปริญญาตรี 96 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50
2. มีวุฒิทางการศึกษาจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 57.60 และไม่มีวุฒิทางการศึกษาจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40
3. สังกัดสาขาการบัญชีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 สาขาการเลขานุการและการตลาดจำนวนสาขาละ 61 คน คิดเป็นร้อยละ 25.10 และสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90
4. ประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 10 ปีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 และประสบการณ์การสอน 10 ปี ขึ้นไปจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 60.90
5. ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพน้อยกว่า 3 ครั้ง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ 3 – 5 ครั้ง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 และความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพมากกว่า 5 ครั้ง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ทัศนะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

2.1 วิเคราะห์ทัศนะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1.1 ด้านหลักสูตร พบว่า ครูธุรกิจมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$)

2.1.2 ด้านเทคนิควิธีการสอน พบว่า ครูธุรกิจมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$)

2.1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน พบว่า ครูธุรกิจมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขต

กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$)

2.1.4 ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ พบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.69$)

2.1.5 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูธุรกิจมีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.81$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางการศึกษา สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด ประสบการณ์สอน และความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันโดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันโดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสาขา/แผนกวิชาที่สังกัดต่างกันโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านเทคนิควิธีการสอนและ ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลเปรียบเทียบทักษะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกันโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครู
ธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทั้ง 5
ด้านจากข้อคำถามปลายเปิดได้ผลดังนี้**

1. ด้านหลักสูตร ข้อที่ครูธุรกิจแสดงความคิดเห็นมากที่สุด คือ ควรมีการ
เปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี รองลงมาคือ ควรแจกหลักสูตรให้หัวหน้าแผนกวิชา
เพื่อให้ครูในแผนกวิชาศึกษา

2. ด้านเทคนิควิธีการสอน ข้อที่ครูธุรกิจแสดงความคิดเห็นมากที่สุด คือ ควรเปิด
อบรมเทคนิควิธีการสอนให้กับครูอาจารย์อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้
และจะได้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอนเด็กนักเรียน รองลงมา คือ
ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสฝึกงานหรือรับประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการ

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ข้อที่ครูธุรกิจแสดงความคิดเห็นมากที่สุด
คือ น่าจะมีหน่วยงานในสถานศึกษาช่วยผู้สอนในเรื่องของสื่อ IT รองลงมาคือ ควรมีการจัดทำ
สื่อการสอนจำหน่ายในแต่ละชุดวิชาเพื่อสะดวกในการนำไปใช้

4. ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ข้อที่ครูธุรกิจแสดงความคิดเห็นมากที่สุด คือ
ครูผู้สอนมากกว่า 50 % ยังต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านศักยภาพด้าน
การแนะแนวอาชีพ เพื่อที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารในด้านการแนะแนวอาชีพเป็นไปในทิศทาง
เดียวกัน รองลงมาคือ ควรให้ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อครูสามารถแนะนำได้ดีที่สุดแก่นักเรียน

5. ด้านการวัดและประเมินผล ข้อที่ครูธุรกิจแสดงความคิดเห็นมากที่สุดคือ ควรมี
การแจ้งผลสอบทางไปรษณียบัตรหรือ จดหมายถึงผู้ปกครองหรือ Internet ได้ รองลงมา คือ
ควรสนับสนุนให้มีอุปกรณ์ในการวัดผลที่ทันสมัยเช่น เครื่องตรวจข้อสอบ

การอภิปรายผล

1. จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร ครูธุรกิจที่มีทัศนะเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะครูผู้สอนเห็นว่าหลักสูตรเมื่อใช้ไปได้สักระยะหนึ่งควรมีการปรับปรุง เพื่อให้หลักสูตรมี
คุณภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธีรพันธ์ พันธุ์นท (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาออกแบบ คณะวิชาศิลปกรรม
กรมอาชีวศึกษาพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเห็นว่าหลักสูตรจะทำหน้าที่กำหนดทิศทางและกิจกรรม

ปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเห็นว่าหลักสูตรจะทำหน้าที่กำหนดทิศทางและกิจกรรมที่เป็นขอบข่ายในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาเป็นตัวกำหนดขอบข่ายของประสบการณ์การเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนที่ใช้เป็นสื่อแนวทางให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังคำกล่าวของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2538 : 38) กล่าวว่าหัวใจหลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ถ้าครูผู้สอนเข้าใจหลักสูตรจะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งครูธุรกิจส่วนใหญ่มีการปฏิบัติน้อยมากเนื่องจากการนำหลักสูตรมาวิเคราะห์และแปรเป็นภาคปฏิบัติครูธุรกิจทำไม่ค่อยได้จึงทำให้ครูธุรกิจมีการจัดสภาพการเรียนการสอนในเรื่องหลักสูตรยังไม่ดีนัก

1.2 ด้านเทคนิควิธีการสอน ครูธุรกิจมีทัศนะเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เพราะครูธุรกิจใช้วิธีการสอนจากง่ายไปหายาก และกระบวนการสอนที่หลากหลาย ครูผู้สอนได้มีความรู้ในการสอนวิชาทางธุรกิจ และมีการกำหนดกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียนและครูพยายามหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประกอบการสอน เช่น การเชิญวิทยากรมาบรรยายเสริมเพื่อเพิ่มความรู้ให้กับผู้เรียน มีการศึกษาดูงานด้านธุรกิจเทคโนโลยีสมัยใหม่นอกสถานที่ เป็นต้น นั้นหมายถึงผู้สอนใช้วิธีการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษาว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเลือกใช้วิธีการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของกรมอาชีวศึกษา (2544 : 8) กล่าวว่าจัดการเรียนอาชีวศึกษาที่แท้จริงมิใช่การเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียน เพราะไม่ก่อให้เกิดความสมบูรณ์ในตนเอง การเรียนการสอนของอาชีวศึกษาจะต้องมีการได้ลงมือปฏิบัติจริงจากสถานการณ์จริงจากสิ่งแวดล้อมและจากบุคคลที่มีความรู้จริงการจัดการเรียนการสอนควรมีการบูรณาการเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงเนื่องจากในการประกอบอาชีพจริงจะไม่มีแยกส่วนความรู้ในวิชาชีพซึ่งครูธุรกิจยังคงมีความต้องการที่จะพัฒนาเทคนิควิธีการสอนของตนเองมาปรับใช้กับการสอนอยู่เสมอเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ครูธุรกิจมีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้เพราะสื่อและอุปกรณ์การสอนของสถานศึกษายังไม่ทันสมัยและ อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้สอน รวมถึงมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอห้องสมุดมีตำราวารสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าทางด้านธุรกิจ และเทคโนโลยียังไม่เพียงพอมีการผลิตและการนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางธุรกิจ ยังไม่เพียงพอกับครูธุรกิจ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทุมพร สกลรักษ์ (2540 : 92) ได้ศึกษาความคิดเห็นของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย พณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมด้านสื่อการเรียน การสอนอยู่ในระดับปานกลางและนอกจากนี้ พรศรี โรจน์เมธี (2540 : 72) ได้ศึกษา ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลพบว่า ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนมีปัญหา คือ มีจำนวนไม่เพียงพอ ซึ่งครู ธุรกิจยังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอนและ ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี ขาดการส่งเสริมเรื่องการผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ

1.4 ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ครูธุรกิจมีทัศนะเห็นว่าสภาพการจัดการ เรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนมีบุคลิกภาพลักษณะเหมาะสมกับความเป็นครูผู้สอนสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ประภาศรี อมรสิน (2533 : 536 – 537) กล่าวว่าครูผู้สอนวิชาชีพธุรกิจควรมี คุณสมบัติที่มีบุคลิกภาพส่วนตัวดีโดยทั่วไปผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อมีความพอใจครูผู้สอน ฉะนั้นครูควรมีบุคลิกภาพของการเป็นครู เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและ งานวิจัยของ ทรงสมร คชเลิศ (2543 : 66) ได้วิจัยความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาเลขานุการของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการเซตุนที่ว่านักเรียนมีความพึงพอใจ ในด้านครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะการแต่งกายของผู้สอน ผู้สอนจะดำเนินการ สอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรต้องอาศัยความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพเฉพาะ ดังนั้นครูต้องมีทักษะในการทำงานและในงานอาชีพมีความชำนาญในการสอนและเป็นผู้ชี้ช่วย นำทางในการประกอบอาชีพแก่ผู้เรียนสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชนาธิป พรกุล (2544 : 6 – 7) กล่าวว่าคุณสมบัติของครูผู้สอนยุคใหม่พึงประสงค์และเป็นที่คาดหวังของสังคมต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีการสอน เป็นนักจิตวิทยาที่ดี เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งครูธุรกิจควรจะมีการแนะแนวการเรียนและอาชีพให้มากขึ้นโดยเฉพาะครูผู้สอนควรเป็นทั้งผู้ให้ความรู้และแนะแนวอาชีพได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีแบบอย่างและ แนวทางในการประกอบอาชีพตามความต้องการและความถนัดของตนเอง

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล ครูธุรกิจมีทัศนะเห็นว่าสภาพการจัดการเรียน การสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลาย ๆ วิธี มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของ ผู้เรียนก่อนทำการสอน ประเมินผลตามสภาพจริงและแฟ้มสะสมงานและมีการประเมินร่วมกัน ระหว่างผู้เรียนและครู สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ พรทิพย์พา ท้อสุวรรณ (2546 : 84) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรีพบว่า ครูผู้สอนมีความ คิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช

2546 ด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมและรายชื่อว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการประเมินถือเป็นหน้าที่สำคัญของผู้สอนเพื่อที่ทราบผลว่าการเรียนการสอนผู้เรียนได้เรียนรู้ที่ได้รับผลตรงตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร หอมดี (2545 : 7) ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพนิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรีพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งครูธุรกิจเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนว่า การจะรู้ผลความก้าวหน้าของผู้เรียนจะต้องมีการวัดและประเมินผลต้องทำอย่างต่อเนื่องทั้ง ก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนโดยการวัดและประเมินผลต้องกระทำให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรมและ อุทุมพร ทองอุไทย (2530 : 85) กล่าวว่า การประเมินผลนับเป็นความสำคัญในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาเพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยตัดสินใจของการมีประสิทธิภาพในการสอน ผลของการประเมินผลจะช่วยให้ครูเห็นสภาพสะท้อนว่า จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การเรียนของผู้เรียนและการสอนของผู้สอนบรรลุเป้าหมายตามต้องการ ซึ่งครูธุรกิจส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์และใช้การประเมินผลที่หลากหลายแต่ยังคงต้องการให้มีการสนับสนุนอุปกรณ์การวัดผลที่ทันสมัยและควรมีการแจ้งผลสอบทางไปรษณีย์หรืออินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความสะดวกในการทราบผลการประเมิน

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด วุฒิทางการศึกษา สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด ประสบการณ์สอน และความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาวิชาชีพ ตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ปรากฏดังนี้

2.1 ครูธุรกิจที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ อาจสืบเนื่องมาจากครูผู้สอนเห็นว่าการใช้หลักสูตรนั้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ ปฏิบัติงานในอาชีพได้มีประสิทธิภาพมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพมีความมั่นใจและภูมิใจกับอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์พา ท้อสุวรรณ (2546 : 85) พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและ สมศักดิ์ สรสินธุ์ (2540 : 80) พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ครูธุรกิจที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะครูที่มีวุฒิทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และเคยผ่านประสบการณ์ในการฝึกวิชาชีพครูมาก่อน เพราะฉะนั้นจึงทำให้มีทักษะ ความรู้และความสามารถเข้าใจที่ชัดเจนในการจัดการเรียนการสอน การเตรียมแผนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ในขณะที่ครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษานั้นไม่เคยผ่านประสบการณ์ในการเรียนวิชาทางการศึกษาหรือวิชาชีพครูเพราะเน้นการเรียนวิชาเอกเป็นส่วนใหญ่เช่น วิชาเอกการบัญชี การตลาด การเลขานุการ ซึ่งอาจไม่ได้เรียนหรือเรียนวิชาทางการศึกษามาก่อนข้างน้อย จึงทำให้ไม่มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนหรือถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน จึงต้องเรียนเพิ่มเติมในส่วนของวิชาทางการศึกษาด้วยเหตุนี้จึงทำให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาและไม่มีวุฒิทางการศึกษามีการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญญา เหมระ (2544 : 73) พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมตอนต้นที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ครูธุรกิจที่สังกัดสาขา/แผนกวิชาต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านเทคนิควิธีการสอนและด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 สำหรับด้านอื่น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนอยู่ในด้านวิชาบริหารธุรกิจเหมือนกัน แตกต่างกันในสาขาวิชาซึ่ง ด้านหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรจะต่างกันเพียงในส่วนของวิชาเอกเท่านั้น ส่วนอื่น ๆ เหมือนกัน ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลต่างกันเพราะอาจารย์ผู้สอนแต่ละสาขาวิชามีเอกลักษณ์เฉพาะวิชาต่างกัน จึงมีการถ่ายทอดวิชาเฉพาะต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม (2542 : 68) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลและด้านปัจจัยเกื้อหนุน พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและ สุธีรพันธ์ พันธุ์สนิท (2544 : 38) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาออกแบบ คณะวิชาศิลปกรรมศาสตร์ กรมอาชีวศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่สังกัดคณะวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนต่างกัน

2.4 ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะการที่ครูธุรกิจมีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ นั้นส่งผลให้มีการจัดสภาพการเรียนการสอนต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารี พันธุ์มณี (2534 : 155) กล่าวว่า การปฏิบัติการสอนเป็นประสบการณ์ส่วนตัวของผู้สอนแต่ละคน ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าประสบการณ์การสอนที่ต่างกันของครูธุรกิจจะส่งผลให้มีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา โนริวงศ์ (2541 : 106) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนอาชีพที่สูงกว่า จะมีทักษะความชำนาญในการสอนได้ดีกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาชีพที่ต่ำกว่า

2.5 ครูธุรกิจที่มีความถนัดในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่างกัน มีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5 ที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะครูที่ผ่านการอบรมจะได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ซึ่งทำให้ครูมองเห็นแนวทางในการสอนดีกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานวิจัยพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา 3 (2542 : 96) พบว่า พฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ที่เคยผ่านการอบรมและไม่เคยผ่านการอบรมมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิม หิรัญชาติ (2541 : 88) พบว่า ครูที่ผ่านการอบรมและไม่ผ่านการอบรมมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกัน

3. ปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูธุรกิจที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการอภิปราย ปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูธุรกิจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยจำนวน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านเทคนิควิธีการสอน ควรเปิดอบรมเทคนิควิธีการสอนให้ครูอาจารย์อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และจะได้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอน ส่วนการวัดและประเมินผลนั้น ควรมีการแจ้งผลการสอบทางไปรษณียบัตร หรือจดหมายถึงผู้ปกครอง หรือ Internet ได้ และควรสนับสนุนให้มีอุปกรณ์ในการวัดผลที่ทันสมัยเช่น เครื่องตรวจข้อสอบ ซึ่งการจัดสภาพการจัดการเรียนการสอนของ สถาบันการอาชีวศึกษาจะสำเร็จนั้นจะต้องมีการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาวิชาชีพและวิธีการสอนให้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน จึงควรให้มีการอบรมครูผู้สอนเพื่อให้ทันต่อ

สถานการณ์ปัจจุบัน การอบรมครูจึงเป็นสิ่งที่สามารถแก้ปัญหาภายในสถาบันด้านเทคนิค วิธีการสอนได้ระดับหนึ่ง รวมทั้งการให้บริการด้านการแจ้งผลการเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผลจากการศึกษา สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการปรับปรุงสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรและด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยจัดให้ครูมีความเข้าใจในการใช้หลักสูตรมีความรู้และเลือกใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
2. ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ
3. ส่งเสริมให้ครูธุรกิจได้มีส่วนร่วมในการแนะแนวอาชีพและได้รับการอบรมในด้านการแนะแนวอาชีพ
4. ควรสนับสนุนครูธุรกิจให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างน้อยปีละ 3 ครั้งขึ้นไป เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญในการถ่ายทอดประสบการณ์ด้านวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาชีพอื่น ๆ เช่น สาขาการบัญชี สาขาการตลาด สาขาการเลขานุการ และสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
2. มีการวิจัยประเมินผลหรือติดตามผลสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. มีการวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาอื่น ๆ เช่น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นต้น
4. ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของครูธุรกิจว่ามีปัญหาการสอนอย่างไรบ้าง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา โนริวงศ์.(2541).การศึกษาปัญหาในการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์.กศ.ม.(การศึกษา
ผู้ใหญ่).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
กิดานันท์ มลิทอง.(2548).ไอซีทีเพื่อการศึกษา.กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณการพิมพ์
ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยี.
กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม.(2542).สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา.
ปรินซ์นิพนธ์.กศ.ม.(การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
กรมวิชาการ.(2545). แผนแนวการศึกษาและอาชีพ : นโยบายและแนวทางดำเนินงาน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
กรมอาชีวศึกษา.(2544,กรกฎาคม – ธันวาคม). " การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม, "
วารสารศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา. 4(8). หน้า 22 – 23.
กรมอาชีวศึกษา.(2545) .คู่มือการศึกษาและหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันการอาชีวศึกษา.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
จริยา เหนียวเจดย.(2546). เทคโนโลยีการศึกษา. ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยีมหาวิทยาลัย
พระจอมเกล้าธนบุรี.กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
เฉลิม หิรัญชาติ.(2541). ปัญหาการเรียนการสอนลูกเสือสามัญของครูผู้สอนในโรงเรียนประถม
ศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.รายงานการค้นคว้าอิสระ.กศ.ม.
(การประถมศึกษา).มหาสารคาม:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม.ถ่ายเอกสาร
ชนาธิป พรกุล.(2544).รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ชูศรี วงศ์รัตน.(2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิต
การพิมพ์.
ทัศนาศวศักดิ์.(2542). กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการบริหารอาชีวศึกษา . ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ทิตนา แหมมณี.(2545). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
.....(2546). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ.ครั้งที่ 4.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทรงสมร คชเลิศ.(2543).ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ธีรศักดิ์ อัครบรร.(2544). ความเป็นครูไทย_ กรุงเทพฯ : บริษัท ก. พลิมพ์ 1996 จำกัด.
-(2542). รายงานการวิจัยเรื่องพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับ พ.ศ. 2542 : ผลกระทบต่อการบริหารและจัดการศึกษาสถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- ธีรภูมิ บุญยโสภณ.(2545).การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม:72-87.
- นวลจิตต์ ชาวศิริพิงศ์.(2544,สิงหาคม). การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา.วารสารวิชาการคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 4 (8) : 22 - 28.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.(2545). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการวัดประเมินการเรียนรู้. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง.(2545,มกราคม). การวัดผลและประเมินผลสำหรับครูมืออาชีพ.วารสารวิชาการ 5 (1) : หน้า 73 – 74.
- ประนอม อุตกฤษฎ์.(2546). เอกสารประกอบการสอนวิชาปรัชญาทางธุรกิจ :หน้า 18 - 20.
- ประภาศรี อมรสิน.(2533).”การจัดการเรียนการสอนวิชาธุรกิจ” เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการจัดระบบการสอนการงานพื้นฐานอาชีพ.พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2535).การจัดการและการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ.(2545).หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา.ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ.: เข้าสอออฟเดอรัมมีส์.
- พิภพ วังเงิน.(2545). จริยธรรมวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : บริษัทรวมสาสน์ จำกัด.
- เพียงใจ ผลโคค.(2545). ห้องเรียนสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- พรทิพย์พา ท่อสุวรรณ.(2546). ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2545 ของครูผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี.สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- พรศรี โรจน์เมฆี.(2540).ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ภิราข รัตนันต์.(2546).ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจ
บัณฑิต(ต่อเนื่อง 2 ปี ของนิสิต ภาคสมทบ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนคริน
ทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- รุจิรี ภูสาระ.(2546). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
บุ๊คพอยท์.
- ลักขณา สิริวัฒน์. (2543). การแนะแนวเบื้องต้น. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม.
กรุงเทพฯ :โอเดียนสโตร์.
- สิริพร หอมดี.(2545). ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัด
เพชรบุรี สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศและอังคณาสายยศ.(2538).เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :วัฒนา
พานิช.
- วรลักษณ์ ไชยทัพ.(2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม.สถาบันส่งเสริมการ
เรียนรู้เพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ.กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์ บุ๊ค
เซ็นเตอร์จำกัด.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.(2547,มกราคม - เมษายน). “การพัฒนาหลักสูตร “.วารสาร
สุทธิปริทัศน์, 18 (54) : หน้า 8 – 12.
- ศุภย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานบริการงานการศึกษานอกโรงเรียน.(2546).รายงาน
การวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการพัฒนาบุคลากรทาง
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- สังัด อุทรานันท์.(2529).การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ.พิมพ์ครั้งที่ 5.กรุงเทพฯ :
ภาควิชา บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธีรพันธ์ พันธุ์สนิท.(2544).ศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538
สาขาวิชาการออกแบบ คณะศิลปกรรม กรมอาชีวศึกษา.วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การ
บริหารอาชีวศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.ถ่ายเอกสาร.
- สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ.(2547).พฤติกรรมการสอนธุรกิจ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
-(2544). ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.สารนิพนธ์

บรรณานุกรม (ต่อ)

- กศ.ม. (ชุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2542).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 .กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับ พ.ศ.2542 (ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำลี ทองธิว.(2545). การเผยแพร่นวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับผู้บริหารและครูยุคปฏิรูปการ ศึกษา.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมจิต กลิ่นน้อย.(2546). ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครู ชุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี.สารนิพนธ์ กศ.ม.(ชุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สมนึก หอมนาน.(2546). ศึกษาเรื่องความต้องการนิเทศการสอนของครูชุรกิจในโรงเรียน ขยายโอกาส สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ชุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ สรสินธุ์.(2540). ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาการจัด การทั่วไปตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทวรวรดิ. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม.(ชุรกิจศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิญา เหมระ.(2544). ศึกษาการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูชุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 .สาร นิพนธ์ กศ.ม.(ชุรกิจศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์มณี.(2534).จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัทเลิฟแอนด์ลิฟเพรส จำกัด.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง.(2546).หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง).ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อารมณั ทิมจำลอง.(2542). ศึกษาความต้องการพัฒนาวิชาการของครูชุรกิจในวิทยาเขตสาขา ข่างก่อสร้าง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเขตกรุงเทพ.สารนิพนธ์ กศ.ม.(ชุรกิจ ศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- อุทุมพร ทองอุไทย.(2530).การวัดและการประเมินการเรียนการสอนอุดมศึกษา.กรุงเทพฯ : โครงการวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม.
- อุทุมพร สกลรักษ์.(2540).ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพัฒนการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา.ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม.(สาขาชุรกิจศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นครินทร์วิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร.(2547,มกราคม).ครูยุคใหม่ ครูยุคปฏิรูป.*วารสารวิชาการ*,5(1):หน้า 80.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล.(2546). *การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง*.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง.(2546). *คู่มือปฏิบัติการเรียนการสอนยุคใหม่*.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอ็กสเปอร์เน็ท.
- Batista, John R. (1976) *Research in Education*. 4th ed. Englewood Cliffs,N.J. : Prentice Hall.
- Cornell,Richard.(1999,June). “ Paradigms for the New Millennium : How Professors Will Certainly Change, “ ***Educational MediaInternational***, 36(2) : 89 – 96.
- Scribner,Jay Paredes.(1999, April).”Professional Development : Untangling the Influence of work Context on Teacher Learning.“ ***Educational Administration Quarterly***, 35(2) : 239 - 265.
- Waterhouse,Anne.(1996).” *The Career Structure and Remuneration of Teachers : A Headteachers Viewpoint*.in *The Need of Teacher*.Edited by Varmg Ved & McClelland.V.Alan.pp. 27 – 41. London : Cossell.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย	อาจารย์พิเศษภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ภัคกร สกลรักษ์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทัศนะของ
ครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อ สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง

แบบสอบถาม

เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 แบบสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูธุรกิจ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัว
ครูธุรกิจมากที่สุด

1. ระดับการศึกษาสูงสุด

- () ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี

2. วุฒิทางการศึกษา

- () ครูมีวุฒิทางการศึกษา
- () ครูไม่มีวุฒิทางการศึกษา

3. สาขา/แผนกวิชาที่สังกัด

- () การบัญชี
- () การเลขานุการ
- () การตลาด
- () คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

4. ประสบการณ์การสอน

- () ต่ำกว่า 10 ปี
- () 10 ปี ขึ้นไป

5. ความถี่ในการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาวิชาชีพ

- () น้อยกว่า 3 ครั้ง
- () 3 – 5 ครั้ง
- () มากกว่า 5 ครั้ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในทัศนะของครูธุรกิจ 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้าน
การใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ ด้านการวัด
และประเมินผล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในแต่ละข้อให้ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
คะแนน	3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทัศนะ ของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	ด้านหลักสูตร					
1.	มีการชี้แจงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทาง ธุรกิจให้ครูทุกคนได้ทราบ					
2.	หลักสูตรมุ่งเน้นทักษะที่จำเป็นในการ ประกอบอาชีพธุรกิจอย่างพอเพียง					
3.	โครงสร้างของหลักสูตรเหมาะสมต่อการเรียน การสอนด้านวิชาชีพธุรกิจ					
4.	เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรธุรกิจ					
5.	เนื้อหาหลักสูตรพื้นฐานช่วยส่งเสริมการเรียน การสอนวิชาชีพธุรกิจ					
6.	เนื้อหาของหลักสูตรทันสมัยและเหมาะสมกับ สภาพปัจจุบัน					

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
7.	จำนวนชั่วโมงทฤษฎีและปฏิบัติและการฝึกงานจัดไว้เป็นสัดส่วนเหมาะสม					
8.	หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริงกับสภาพปัจจุบันและนำไปใช้ประกอบอาชีพได้					
9.	เนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางเทคนิคการปฏิบัติทางธุรกิจ					
10.	มีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย					
	ด้านเทคนิควิธีการสอน					
1.	ท่านมีความรู้ความสามารถในการสอนรายวิชาทางด้านธุรกิจ					
2.	ครูและผู้เรียนมีการร่วมกันกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน					
3.	ท่านสามารถเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะวิชาที่สอน					
4.	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง					
5.	มีความพยายามที่จะหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประกอบการสอน					
6.	มีวิธีการดำเนินการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก					
7.	ใช้กระบวนการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอนในหลาย ๆ วิธีประกอบการสอน					
8.	มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพธุรกิจ					
9.	มีการนำผู้เรียนไปทัศนศึกษา ดูงานด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสมัยใหม่นอกสถานที่					
10.	มีการบูรณาการการสอนทางธุรกิจกับศาสตร์สาขาอื่น ๆ					

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทัศนะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน					
1.	มีการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ของสื่อการเรียนการสอน เช่น ของจริง หุ่นจำลอง รูปภาพมาใช้ประกอบการสอนมีความเหมาะสม					
2.	สามารถเลือกสื่อการสอนที่ใช้อธิบายเนื้อหาวิชาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน					
3.	สื่อและอุปกรณ์การสอนของสถานศึกษามีความทันสมัย					
4.	สื่อการเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้สอน					
5.	ครูสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ต่าง ๆ ทางธุรกิจจากอินเทอร์เน็ตมาเพิ่มเติมในการสอนเป็นประจำ					
6.	มีความรู้และความเข้าใจในการใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอน					
7.	มีการติดตามพัฒนาการและความก้าวหน้าของ ICT เพื่อจะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนทางธุรกิจได้					
8.	สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ					
9.	สถานศึกษามีวารสารและตำราเพื่อการค้นคว้าทางด้านธุรกิจและเทคโนโลยีในห้องสมุดอย่างเพียงพอ					
10.	มีการผลิตและการนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางธุรกิจ					

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ					
1.	ท่านมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครูธุรกิจ					
2.	ท่านตรงต่อเวลาในการสอน					
3.	ท่านเป็นตัวอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรมกับผู้เรียน					
4.	ปฏิบัติหน้าที่สอนด้วยความศรัทธา					
5.	ครูเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนการสอนของผู้เรียน					
6.	ครูมีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน					
7.	ครูสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนเพียงใด					
8.	ครูสามารถแนะนำสถานที่เรียนต่อหรือฝึกอาชีพได้					
9.	พยายามให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของวิชาที่เรียนและลักษณะอาชีพต่าง ๆ ในระหว่างการสอน					
10.	ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยของครูแนะแนวในด้านต่าง ๆ ด้วยการเสนอข้อมูลและการจัดกิจกรรมแนะแนวที่จะทำได้					
	ด้านการวัดและประเมินผล					
1.	สามารถเลือกเครื่องมือในการวัดผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์					
2.	มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบการประเมินตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ฉบับพ.ศ. 2546) อย่างดี					
3.	ครูมีการทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน					

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทักษะ ของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
4.	มีการใช้วิธีการวัดผลหลายรูปแบบ					
5.	มีการนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการ สอน					
6.	มีการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อให้ทราบ ข้อดีข้อบกพร่องของผู้เรียน					
7.	ทำการวัดผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					
8.	มีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อนำผลมา พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
9.	มีการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสม งานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน					
10.	มีการประเมินร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู					

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในทักษะของครูธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ด้านดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

ความคิดเห็น.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

2. ด้านเทคนิควิธีการสอน

ความคิดเห็น.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอน

ความคิดเห็น.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

4. ด้านผู้สอนและการแนะแนวอาชีพ

ความคิดเห็น.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

5. ด้านการวัดและประเมินผล

ความคิดเห็น.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ศิริรัตน์ พูลสวัสดิ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศิริรัตน์ พูลสวัสดิ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 2 กันยายน 2519
สถานที่เกิด	อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	2/108 ซอยเอกชัย 135/1 แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 10150
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันการพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคพังงา จังหวัดพังงา
พ.ศ. 2540	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคตรัง จังหวัดตรัง
พ.ศ. 2542	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2550	กศม.(ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ